

MAGYAR NŐK

LAPJA

SZERKESZTI PAPP JENŐ

Seifert Liselotte

MEGINDULT A TAVASZI KÖNYVIDÉNY!

CSATHÓ KÁLMÁN

CSALÁDEA

SINGER ÉS WOLFFNER IRODALMI INTÉZET

MEDNYANSZKY

S&W

A magyar és külföldi irodalom új értékeit,
új magyar írók első jelentős műveit
és a bibliotéki könyvkiadás remekét

LIGETI ERNŐ
NOÉ GALAMBJA

PROFESSOR IRODALMI INTÉZET

SINGER ÉS WOLFFNER IRODALMI INTÉZET BT.

SZABÓ LŐRINC SZALAY LAJOS

TIZENKÉT VERS TIZENKÉT RAJZ

FEHÉR TIBOR

ÁRNYÉK
AZ ÚTON

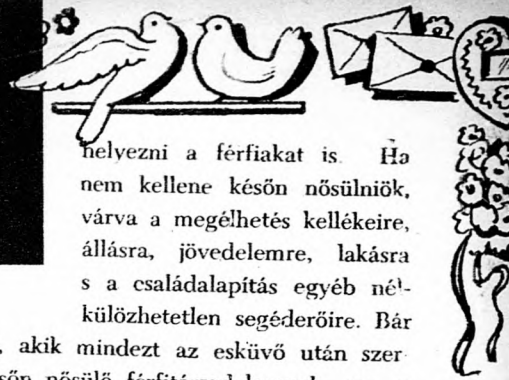
TIBOR ÉS WOLFFNER IRODALMI INTÉZET

Hugh Walpole

FOROG AKERÉK

MÉGTEKINTHETŐK MINDEN KÖNYVESBOLTBAN

helyezni a férfiakat is. Ha nem kellene későn nősülniök, várva a megélhetés kellekeire, állásra, jövedelemre, lakásra s a családalapítás egyéb nélkülözhetetlen segédeire. Bár

Egészséges házasságok

IRTA: PAPP JENŐ

Melyik anya és melyik leány nem ért egyet azzal a felfogással, amelyet orvosok hangoztattak az egyetemi ifjúság előtt. egész előadás-sorozat keretében s amely követelte és sürgette, hogy a magyar társadalom térjen át a korai házasságok jó szokására. Azaz a fiatalemberek ne kopaszodó fejjel vezessék oltár elé arájukat, hanem legalább 21–24 éves korukban nősüljenek. A gazdag és kemény társadalompolitikai programból, amelyet a lapok is pontokba szedve közöltek, főleg ez a házassági biztatás ragadta meg a hölgyek figyelmét. A program ugyan kissé ridegen öntötte szavakba ennek a korai házasságnak indokát, mikor azt emelte ki, hogy a házasság elsősorban fajfenntartási és nemzetvédelmi alakulat, a nőket azonban ez a szakszerű és tudományos indokolás nem fogja zavarni a viharos helyeslésben, mert a szerelem és az anyai vágy sokkal erősebb bennük, mint a szakszerű érzék. Ösztönösen és jogosan óhajtják, hogy virágjukban menjenek férjhez és üde korban álljon melléjük a párjuk is, mert csak az ilyen egészséges együttesből születnek szép gyerekek és mert a házastársi élet is csak a maga idejében hinti be gyönyörűséggel a köröttük táguló parányi világot. A huszonnyolc, harminc, harmincöt éves korban nősülő »fiatal« férfiak addig gyűjtött élettapasztalatát és életbölcsességét vajmi kevésre becsüli az a harmatos szépség, aki szeretné, hogy az ura egyhúron pendüljön vele s idő előtt ne savanyodjon meg, ne legyen fanyar, kiábrándult és rettenetes filiszter, aki a szokások, különködések és a kényelem rabja.

A fiatal asszony körömszakadtig keresi kettejük között az összhangot s a nagy korkülönbség léptenyomon megérteti vele, hogy szinte elérhetetlen álmot üldöz. Ha ugyan megérteti vele... Mert a legtöbb esetben nem lehajtott fejj megértés születik ebből a különbségből, hanem keserű hiányérzet, vád, szenvedélyes sírás és sok meggondolatlan lépés, amely azután az ilyen házasságok gyors felbomlását és szétesését segíti elő.

Nagy eredmény és nagy öröm lenne a szerelem és a tudomány, a fajfenntartás és a nemzetvédelem szempontjából is, ha idejében »főkötő alá« lehetne

akadnak bátrak is, akik mindezt az esküvő után szerzik meg. De a későn nősülő férfitársadalomnak az a legfőbb érve, hogy nem tudja az asszonyt eltartani. Viszont, mire el tudná tartani, akkor már sokszor nem tudja megtartani. A korábbi nősülések lehetőségét tehát anyagiak terén nem a kopaszodó »fiatal« emberektől kell számonkérni, hanem a törvényhozástól, amely a nősülő ifjú embernek biztos egzisztenciát ad és megélhetését tehetsége és rátermettsége után, mindjárt a gyerekek számával méri és növeli. Már a háború alatt meg kell ezt csinálni, részben az esedékes és komoly utánpótlás, részben pedig a sok pártában maradt ifjú leány érdekében. Zárják csak ki a közpályákról a sokáig legénykedő és züllő fiatalembereket: hanyatthomlok fognak az anyakönyvvezető elé futni idejében, mikor még ragyogó erőiknek teljes birtokában vannak.

Addig is azonban az anyák és a vidáman serdülő leányok ne maradjanak tétlenek. Neveljék arra a leánynemzedékeket, hogy fiatalon lesznek feleségek. Kösse nek kötöt elibük és tanítsák főzni őket. Oltsák beléjük az otthon és a háztartás szeretetét, a családi kisüzem költészetét, hogy ne szédítse el őket a »nagy élet« száz hazug csillogása, a napi flört, a traccs, fedett uszoda és pezsgőfürdő. A leányokat is vissza kell hódítani az eszeveszett sporttól, ucsorázó társaságoktól, fodrász-szalonoktól, csónakpartiktól és az egész »hetyegő« világtól, amelynek bárjaiban, tánchelyiségeiben, korzóin és strandfürdőin a fiatal hölgyek elvesztették tündéri vonzerejüket és amelynek éles napsugárzásában csak koptak, fakultak és értékük a házasság szempontjából évről-évre rohamosan zuhant. A könnyű préda szegénylenes korszakát a nőknek kell megszüntetniök. A korábbi nősülések anyagi és szociális, meg etikai alapjait valóban a közületeknek kell lerakniok, hogy a fiatalemberek ne a nyomorba és a kilátástalanságba vigyék haza kiválasztott szerelmüket. De a korábbi házasságok szerelmi előfeltételeit a hölgyek teremthetik meg, még pedig azzal, ha megközelíthetőségüket önérettel bátyázzák körül. Ne lehessen csak úgy egyszerűen »leakasztani« őket a mama társaságából. Elvégre a nő nem szórakozási cikk és idénypartner, hanem mérhetetlen erők forrása, aki nélkül tisztelt sártekenken élni sem volna érdemes.

BÁTHORY ANNA,

AZ ELSŐ NŐI FŐISPÁN

Sötét, vadharagú fellegek gyűltek az egen, mintha csak az idő is siratni akarna. Bálteky Drágfy Gáspárt, aki oly hamar visszaadta lelkét a Teremtőjének és fiatal özvegyet és két kicsiny gyermeket hagyott hátra mely bánatban. De a zápor kemény

seppjei nem zavarták meg a temetési menetet. Elöl a török siposok és trombitások mentek, utánuk az urak hintói, amelyekben a bőrök le voltak bocsátva, mögöttük a közeli hozzátartozók, utyafiak, majd a tarszeker a koporsóval, a fekete posztó szelét hat legény fogta. A test után mentek a keserves asszonyok hintái. Az asszonyok minden cifra köntös nélkül voltak, szerdesz vagy violaszin posztóból a szoknyájuk, fejükön fekete fátyol, hogy így is megmutassák, temetésre és nem lakodalmas menetre jönnek. A temetés után az özvegy külön háza ment, a többiek megtartották a tornak a rendit, poharat nem köszöntöttek, hanem csak ettek, ittak, amennyit kellett, azután fölálltak és hazamentek.

Báthory Anna mindenkit kiküldött a szobából, egyedül akart maradni. Hiába suttogta a főviceasszony, hogy ez nem illendő, de Anna egész életében nem törődött azzal, hogy mit mondanak róla, mindig a maga feje után járt, meg odáig is vetemedett, hogy latin könyveket olvasott, meg miégymást, ami női személynek felettébb karos és megvetendő dolog volt akkor. De a megboldogult sohasem szólt ellene, inkább még maga is magyarázott abból a hatalmas könyvből, amelyet még megemlíteni is felettébb nehéz lehetett.

Sokáig ült a megvetett ágy szélén, a mecses kicsi, libbenő lángjába bámulva, mialatt odakünt egymásután rendelték a szolgák a ház elé a kocsiakat, hogy elvigyék a vendégeket. Aztán lassan elhalt a kinti zaj, csak a jegenyék zúgtak és a rosszul betámasztott ablakok nyikorogtak a szél kemény keze alatt. Anna emlékezetében visszafelé pergett az évek, látta magát, mint fiatal leányt, bátyjának Báthory Istvánnak fejedelmi udvarában, a sok fiatal nemeset, akik mind a kezéért versengtek, de akik közül nem tudott a szíve választani, hiába unszolták szülei, bátyja, egyre halasztgatta a döntést, inkább a tudományhoz menekült, az írott betűkhöz, és sohasem szégyellte férfitársaság előtt is megmondani véleményét, ha úgy adódott az alkalom. Igaz, hogy legtöbbször megmosolyogták, vagy ráhagyták, mint beteg gyermekre, szeszélyes nőre szokták, csupán egy, egyetlenség férfi volt, aki mindig meghallgatta okos tanácsait, asszonyi, józan merlegeléseit a dolgokról, bátyja, a fejedeleme. Hanem, amikor elvitték a lengyelek királynak Báthory Istvánt, akkor Anna nemcsak a testvérét siratta benne, hanem a megértő barátot is. Amikor a határig kísérték fényes, káprázatos menetben a fejedelmet, akit ilyen nagy kitüntetés ért, akkor ismerkedett meg Drágfy Gáspárral és Anna úgy érezte, hogy onnantól kezdődött az élete. Mintha csak ma történt volna.

Amíg a határig ért a fényes menet, többször tartottak pihenőt egy-egy nemesudvarban, ahol pompás lakoma, tánc és zene várta őket. Az alkalom

arra, hogy a fiatalok megismerjék egymást. Anna körül is nagyszámú szép-
tező lebzelt, ki hullámos, csodálatosan fekete haját dicsérte, ki szemének perzselő tekintetét, ki alakjának néceg tartását és jarását, amely ringó volt és könnyed, mint az özekek; mások arcát magasztalták és szépformájú kezét. Anna, aki már torkig volt a bökökkel és az üres feesegekkel, kirohant:

— A női külsőmet Isten ajándékozta nekem, semmi érdemem nincs benne, dicséretük üres és felesleges. Inkább egy kicsit az asszonyi lélekről beszélgetnék, amelynek kiművelése volt egész eddigi életem célja.

A fiatal nemes urak előbb sértődötten néztek egymásra, majd kitört belőlük a nevetés:

— Asszonyi lélek, ugyan mire való lenne az? — kezdte Drugeth István — kettő kell csak az asszonynak, hogy szép legyen és hogy őrten a háziaszszonyi kötelességehez. Írás, olvasás, latin tudomány, inkább elvetendő, mint dicsérendő az asszonynál.

— Az ilyen asszony csak beleokoskodik a férfiak dolgába és rossz útra téríti, ami jónak indult, — mondta Mikos János — én bizony csak azt mondom, hogy nagyobb érdem az asszonynál a szépség, mint az okosság.

Anna arca kipirult az izgalomban, szeme haragosan villogott:

— Szégyelhetik magukat, hogy így gondolkoznak. Ugyan mi csoda házátja van annak az asszonynak, amelyik szép és ostoba? Az okosság és művelt ész több hasznat hajt a legtündöklibb szépségnél is, mert az ki van szolgáltatta a muló időnek, de a tudás csak gyarapodik az évek elteltével.

Ekkor, az egyik fejedelmi kísérő ifjú, aki eddig csak távolról figyelte a heves vitaközlést, előlépett és azt mondta:

— Amit a kisasszonyom mondott, az mind igaz és helytálló. Minden férfi csak önmagának árt, ha nem becsüli meg az asszonyi okosságot és műveltséget.

Anna szeme halásan villant a férfire és ettől a peretől fogva úgy érezte, mintha hozzátartozna. Az első férfi, bátyján kívül, aki megérti, hogy az asszonynak is jussa van eszének kiműveléséhez. Ez a férfi volt Drágfy Gáspár, kraszna- és középszolnokmegyei főispán, aki Báthory Annát az oltárhoz vezette.

A későbbi években is soha, soha nem bánta meg, hogy Drágfy Gáspárral kötötte össze az életét, pedig gazdagabb és tekintélyesebb kéri is voltak, de lélekben egy sem olyan, mint az ura. Nemcsak mélyseges szerelem volt közöttük, hanem baráti kapcsolat is, minden dolgába beleavatta, még a hivatali tudományok sem voltak Anna előtt ismeretlenek. Ha Drágfy Gáspár valami hivatalos dologban távol volt, nem egyszer Anna intézte a vármegye ügyeit és férjének sohasem kellett megmástitani ítéleteit vagy rendeleteit. A tudást hatalomnak tartotta, férfi és nő számára egyaránt, ezért fekküdt a szíven a népvelés ügye is. Erdődön virágzó tanodát állított fel, amelyet Wittenbergából hazakerült tanár vezetett, de ő maga személyesen ellenőrzött. És most egyszerre, hirtelen, váratlanul elvesztette, akinél jobb barát, hűségesebb társ nem volt. Anna szemét elfutották a könnyek. Eddig erősen tartotta magát, de most itt, ma-

gányában, veszteségét szazszorosan érezte.

De a torlódo események nem hagytak időt a kétségbeesésre. Mindenről neki kellett intézkedni a vármegye ügyei, egyházi hatóságok, iskola gondjai mind az ő nyakába szakadtak és mikor azt hitte, hogy már mindent elintézett, most már átadhatja helyét az új főispánnak és ő visszatérhet a háztartása és családja körébe, akkor gyorsfutarral megjött a király beleegyezése ahhoz, hogy Kraszna és Középszolnok megyében Báthory Anna legyen a főispán, aki eddig is ritka bölcseséggel és férfias eréllyel állt az ura oldalán és mindenben segítette.

Most már nem volt visszaut. Es Anna vállalta, hogy férfi helyett férfi lesz. Alig lépett a főispáni méltóságba, azonnal egyházzsinatot hirdetett, ahol huszonkilenc prédikátor meg is jelent. Ez volt az első egyházzsinat, ahol asszony elnökölt és irányítása nem volt haszon nélkül való, ezt a csodálkozó és húzódozó papoknak is el kellett ismerniök. A vármegyében pedig sohasem volt olyan rend és békeség, mint amikor asszony tartotta kezében a kormányt.

Az évek pedig multak. A két Drágfy fiú, János és György föleseperedtek, kinöttek edesanyjuk szárnya alól, magasabb iskolába kerültek, az erdődi ház üres lett. Báthory Anna úgy érezte, hogy nagyon egyedül van. A munkája, hivatali gondjai egyre szaporodtak, mindenfelől haborús hírek érkeztek, nyugtalanokdókat kellett lecsillapítani, férfias szigorúsággal megbüntetni a törvény ellen vétőket, a helyzet folyton súlyosabb lett. Anna neha már úgy érezte, hogy túl sokat tart asszonyi vállán, már nem bírja tovább, leroskad alatta. Olyan jó lenne neha gyöngének, támaszra szorulóknak, csak asszonynak lenni, de neki nem lehet, sohasem lehet...

Az egyik közgyűlés után, amely olyan hosszú volt és terhes, hogy ki kellett vezetetni magát a friss levegőre, hogy visszatérjen arcába az élet, homonnai Drugeth György szólította meg:

— Erészen tönkretesz magat, asszonyom, mire való olyan terhet viselni, amely férfivállnak is súlyos! Szépsége, egész asszonyi mivolta esik aldozatul, ha tovább folytatja ezt a kemény munkát.

— Hol van már az én szépségem? — nevetett fel keserűen Anna.

— Még megvan, szeme tüzes és bátor, hullószín haját sem érte a dér, arca, ha fáradt is, de éppen olyan szépséges, mint egykoron volt. Hagyja itt ezt a férfias munkát Anna, legyen újra asszony, az én asszonyom!

Es akkor Anna fáradt mosolya mögül kibukott a másik mosoly, a mélyen asszonyi, tetszenivágyó és felparázló szemmei mondta:

— Ha elfogad így... Ha elég szép vagyok még a maga számára...

Igy történt, hogy a sors furcsa, különös szeszélye folytán Báthory Anna, aki első férjének azért nyújtotta a kezét, mert az elismerte férfias okosságát és műveltségét, — a másodiknak már azért lett a felesége, mert férfias erélye és munkálkodása mögött is meglátta benne a gyöngödszívű, támaszra szoruló asszonyt, a szépet, az örökké tetszenivágyót.

A SZÉP OTTHON

EBÉDLŐ

URI SZOBA

A BALKIRALYNŐ

Orta: Gyomay György

A korona ott csillogott a terem sarkában, az asztalon. Az alja aranypapírból készült. A teteje piros bársonyból. Köröskörül úgy csillogott rajta a rengeteg gyöngy, hogy még a dróton lógó lámpa is elsárgult az irigységtől. A hátuljáról fehér és piros szalagok lógtak. Szóval olyan takaros volt, hogy annál esinosabbat ittenség környezetén körül az összes háttérben még soha nem látott senki. Es csinált a ragyogó csoda a lányok szívében akkora izgalmat és forróságot, hogy olyan se volt még egyetlen bálban sem, mióta ez a keserves világ meglétesült.

Mert hiába táncoltak, ugráltak, suttogtak a lányok. A szemük egyre a gyöngyös, sziporkázó csodát leste. És a fejekben egyre az motoszkált: ugyan kinek a fejére kerül a kegyetlengyönyörű korona? Kit választanak meg a bál valóságos királynőjének?

Mert ez a mai bál nem olyan, mint más közönséges mulatság, ahol záróránig elcsárdásznak a fiatalok, aztán nyugodalmasan elballagnak hazra. A mai bálban valóságos tanyai bálkirálynőt választanak. Még hozzá szavallattal, megolvasással, hogy semmi család ne történhessen az igazság körül.

Az asszonyok is nagy izgalommal üldögéltek a lócákon. Majszolták a szalvétákból a lekváros kalácsokat. Nyelték rendületlenül a port. Izzadva lesték a ruhák ezerszínű forgatagát. Figyelték az ordító legényeket, akik, szivarral a szájukban, forgatták a lányokat. S ők is azt suttogták már este óta egymás fülébe: ki lesz ugyan a bál királynője?

— Nézzétek csak! Szabó Zsuzsika minden legényt megfog, hogy rá szavazzanak — mutatott az egyik magas, kékszemű, fehérruhás lányra egy asszony.

— Mindenáron ő szeretne lenni a királynő — morogták egymásnak végig a soron a nézők és úgy járt a szemük, mint a motolla.

Tíz óra felé ballagott az idő. A eigányok izzadva ráugatták a vonókat. A esárdából behallatszott a nóta. A lányok szorosabban simultak a párjaikhoz. Santa Örzsike is szíves szerelemmel fogta a Saroglya Jóska vállán a fekete kabátot. S immáron harmadszor kérdezte:

— Ki lesz a királynő, Jóska?

A legény elvörösödött, mint a hajnali nap. Belebámult a lány bogárszemébe. Nagyon nyelt. Teleszívta a tüdejét. S csaknem kiabálva magvarázta:

— Hát Örzsikém, ha a feleségem leszel, ha nem kosarazol ki, akkor a te kontyodon lesz az a korona máma este!

— Magához megyek én korona nélkül is, tudhassa — hajtotta le fejét szégyenlősen a lány. — De ha megcsinálja, hogy engem választanak meg, akkor még meg is eszokolom.

— Hát akkor már csücsörítheted is a szadat, rózsám — vágta a kalapját a földhöz a legény. — Mert itten máma te leszel a királynő, nem az a kényes Szabó Zsuzsa!

— De mikor az már minden legényt megigértetett magának.

— Akkor is csak te leszel a királynő, vagy senki! — ütött a mellére a legény és kifelé indult az ivóba.

A mulatság takarosán folyt tovább. A lámpa füstölt. Az asszonyok pletykáztak. A legények harsogtak. A fal remegett a dobogástól.

A lányok izzadtak. Az emberek bámultak az ajtóban. Szóval ment minden esinosan, amint egy tanyai bálhoz illendő.

Mikor a zajongás egy pillanatra elcsendesedett, a főrendező legény elkiáltotta magát.

— Csend legyen!

A muzsika hirtelen meghalt. Az asszonyok felálltak a székekre. A lányok sikítani kezdtek. Mindenki a rendezőre bámult.

— Tisztelt báli népek és lányok! Mivelhogy elérkezett már az idő, megválasszuk a királynőt! — kiáltotta és a

koronát magasba tartotta. — Mondják ki, tiszta szívűkből, kit akarnak megválasztani?

— Eljen Szabó Zsuzsika! — zúgott fel egyszerre a kiáltás.

Santa Örzsike olyan fehér lett, mint a fal. Szeretett volna elsüllyedni szégyenében.

— Eljen Santa Örzsike! — zúgta most egy másik felekezet.

Erre Szabó Zsuzsika fehéredett el, de úgy, hogy meg kellett fogóznia az anyja karjában.

— Miután két jelölt is van, meglétesítjük a szavallatot — hadonászott egy székre ugorva a rendező. — Nyujtsák fel az egyik kezüket azok, akik Santa Örzsikére szavallnak!

Egy esomó izmos ököl ugrott a magasba.

— Ne mozogjanak, ne táncoljanak most! — intézkedett a rendező és hangosan olvasni kezdte a szavazatokat. — Huszonötön szavalltak Santa Erzsikére — hirdette ki egyszerre a felebbezhetetlen határozatot.

— Most pedig nyujtsák fel az egyik karjukat azok, kik Szabó Zsuzsikára szavallnak — folytatta tovább szigorúan.

Vagy harminc kar tódult egyszerre a füstlógó, kormos lámpa felé.

A teremben akkora lett a esend, mint éjjel a pusztaságban. A szívek izgatottan rugdosták a bordáikat. Az arcokat lángvörösrre festette a forró, sűrű vér.

— Megbuktam — sügta Santa Örzsike halálsápadtan maga elé és szökni akart haza, hogy ne is lássa, amikor ellenfele végigpaváskodik a termen a gyönyörűséges aranykoronával.

— Várj, rózsám, egy kicsit — sügta a fülébe Saroglya Jóska és befurakodott a tömegbe egy nagy kosárral, mely teli volt borosüveggel.

Santa Örzsike szédelegve leste a legényt. Mit csinál? Semmi különösöt. Odaáll az egyik cimborára mellé, aki nagybuzgón az ég felé tartja a karját és ájtatosan bele nyom a markába egy üveget.

— Fogjad, kedves komám! Aldomás lesz!

A cimborra nem tudja, ki küldi a bort. Elfogadja. Saroglya Jóska a másik kezét is biztosítja szavazás ellen. Abba is nyom egy üveget.

— Fogd ezt is, kedves jó egykomám!

Az egykomám két karja már nem állhat az ég felé, mert úgy nem illendő szavallni. Saroglya Jóska hát tovább lép. Másik cimborának nyom szíves szóval két üveget a két markába. Ott is lekonyul a kar. Így osztogatja tovább a legény a kosárból a teli üvegeket, szorgalmasan. Es a lámpa felé egyre kevesebb ököl mutogat.

A rendező hangosan olvassa a feltartott kezeket.

— Egy, kettő, három, négy, öt, hat...

Saroglya Jóska esendesen osztogatja az üvegeket.

— Nesztek, cimborák, áldomás lesz! Mindenki kap két-két üveggel.

Hét, nyolc, kilenc, tíz, — figyeli mindenki mozdulatlanul a döntő számolást. — Tizenegy, tizenkettő, tizenhárom, tizennégy, tizenöt...

— Nincs több! — kiáltja a rendező. S mindjárt kihirdeti a végleges eredményt: — Santa Örzsike a bálkirálynő!

A piruló lányt hárman is vezetik az asztalhoz. Ott a rendező a fejére illeszti a koronát. A cigány rázendít egy frissre. Felharsan az egetverő ordítás: Eljen!

Örzsike úgy érzi, a mennyországban van. A szemével Saroglya Jóska keresi. S mikor meglátja a huncutul kaesintő legényt, odaugrik hozzá. Kihúzza az előszobába. Ott megcsokolja sebesen. S mint a nyúl, fut vissza a terembe.

Saroglya Jóska almlétkodva néz utána. S arra gondol, hogy húsz pengőjébe került a koronázás. Dehát, ha szazba került volna, még annyit is megérdemelt volna Örzsike, mert ilyen jóízűt eszokolni csak Santa Örzsike tud ezen a keserves világon.

Karády Katalin naponta háromszáz levelet kap

Karády Katalin lakásának ajtáján sem miféle névtábla sincs. Mégis, amikor becsöngünk, öt-hat diáklány tétovázik a lépcsőházban; elszánt autogram-vadászok és Karády-rajongók lelkes kis csoportja.

Karádyt íróasztala mellett találjuk. Előtte a polgári fantázia számára elképzelhetetlen levélhalmaz. A művésznő napi postáját intézi.

— Hány levelet kap naponta?

— Körülbelül *háromszázat* — mondja szerényen és magátólértetődően. Mindegyikre felelek. A választ lediktálom a tikárnómnak, a leveleket pedig magam írom alá. *Naponta két órát foglalkozom ezzel.*

Nevet:

— És megmondjam, mibe kerül nekem ez a kis »szórakozás«? *A bélyegköltség? Havonta ezeröttszáz pengőbe.*

— És mit kíván ez a sok levélíró?

— A legtöbb autogrammos arcképet kér. *Havonként négyezer fényképet csináltak erre a célra.* Meg aztán számtalan kéréssel és kérdéssel fordulnak hozzám. Lehetőleg nem utasítok el senkit sem. Örülök, ha segíthetek. Persze az a legnagyobb boldogságom, ha a frontról kapok levelet. *A katonáknak válaszolok legelőször.*

Tudjuk Karádyról, hogy népszerűsége olyan méreteket ölt, amilyenre nálunk nem volt példa még. Mohó kíváncsisággal figyelik minden megnyilatkozását. Az utcán csődület támad, amikor megjelenik, a divatos hajviseletet Karády-frizurának hívják, ruhafázónokat és gallérmintákat neveznek el róla: akármit ölt magára, tömegek utánózzák. Mi a titka ennek? Mivel kábítja el az embereket, mivel forrósítja át a levegőt? Talán azzal, hogy a kisportolt, rohanó és dolgozó nők világában egy más női típust teremtett. Lány, szentimentális, romantikus és perzselő.

Valami furcsa titokzatosság lebegi körül. *Minden egyebet megelőzően nő és nem is akar más lenni.* Nem fontos hogy mit énekel, ő ad jelentőséget a szavaknak és színt a muzsikának. Az ösztönösség és a meggyőződés erejével hat. Szépséget, szomorúságot ad az embereknek, meghatja, megrikatja őket. *De mit érez ő, milyennek látja ő ezt a nagy népszerűséget?*

Azt feleli:

— Nem tudom. Nem fogalmaztam meg magamnak. Mindenestre örülök neki. *De amikor az utcán vagy a villamoson felismernek, zavarba jövök, azt se tudom, hová bújjak.* Lakásom aajtájáról is azért vettem le a névtáblát, mert állandó csődület volt a lépcsőházban meg a kapu előtt. De azért így is megtalálnak. Ha nincs más dolgom, szívesen rendelkezésére állok mindenkinek, de a munka hevében erre nem érek rá.

Karády világviszonylatban is igazi sztár. Otthonában kedves, egyszerű teremtés. *A legmegragadóbb a hangja:* bűg mint az orgona, lágy és hajlékony, szavait ez a szép zene kíséri. Közelről is ugyanaz a Karády, akit a filmről meg a színpadról ismerünk, nemcsak a megszépítő messzeség fényében tündököl, a szobában is éppen olyan szép, varázslatos és érdekes. Itt is vibrál körülötte a levegő. Néha nagyot kacag, de amikor elkomolyodik furcsa melankólia ül sugárzó szemében.

Erről azt mondja:

— *Az alapteremtésem szomorú.* Már gyermekkoromban is az volt. Talán ezért szeretem a drámai szerepeket, szomorú dalokat. A melankólia köt össze a közönséggel. Amikor énekelek, dalaiban az emberek önön fájdalmaikra, önön csalódásukra emlékeznek és ez hat rájuk. Magam sem tudom, hány százszor énekeltem már a *Halálos tavasz-t*, de minden alkalommal kibuggyanak a könnyeim.

Hogyan csinálja ezt?

— *Mindig behajszolom magamat a dal hangulatába.* Amikor véletlenül nem sikerül, úgy érzem, hogy a publikum közönyösen hallgat. *Mielőtt a pódiumra lépek, senkit se bocsátok be az öltözőmbe.* Nem engedem meg, hogy felébresszenek abból az álomvilágból, amelybe ilyenkor belerintatom magamat. Minden erőmmel azon vagyok, hogy adak az embereknek, hogy megmutassam magamat őszintén, olyanak, amilyen vagyok. Ez az egyetlen »trükköm«, ha ugyan ezt annak lehet nevezni. Sok szenvedés és sok megpróbáltatás árán jutottam el ide.

— Az utóbbi időben csak filmen játszik.

Nem vágyódik vissza a színpadra? *Amikor kezdte, az új magyar színpad legnagyobb reménysége volt. Tulajdonképpen mi történt itt?*

— *A színpad valahogy rosszul kezdődött számomra.* Mindjárt a kezdetben túlságosan nehéz szerepeket kaptam, nem volt hozzájuk elég rutinom és tapasztalatom. Ezt a színpadon kellett volna megszereznem túrlelmes vezetéssel. *De az egész lényem, egész figurám nem a szobaleányszerepekre, hanem a nagy női szerepekre predesztinál.* A filmen ezt rögtön meg tudtam csinálni. A film közelebb áll hozzám. A filmben sohasem csalódtam és a film sem csalódott bennem. Most egyelőre nem gondolok a színpadra, rajongók a filmezésért és véleményem szerint *senki sem koncentrálna magát egyszerre két irányba.*

— Milyen szerepek érdeklik?

— A ma nőjét szeretném játszani. Ezt az *újjajta asszonyt*, aki a mai élet sodrában reális és felelősségteljes változik és közben azért küzd, hogy megmaradjon nőnek. A háború előtt más volt a női típus. A szép nő varázsát csak növelte az enyhe felelőtlenség. *Ma nem a szépség a nő legnagyobb fegyvere, hanem az, hogy emberré vált.* Kilépett a megkíméltség és tudatlanság langyos légköréből. Azonban rengeteg viszontagság és szélvihar közben is ragaszkodik érzelmi életéhez.

Furcsa kétféleség él benne: ezzel gazdagodott.

— Sokat jár emberek közé?

— *Sehová sem járok.* Társadalmi életet nem élek. *Szeretem a közönséget, a tömeget, de félek az egyes emberektől.* Sok mindenem mentem keresztül, sokat csalódtam. *Nem akarok új arcokat látni, csak itthon érzem jól magamat.*

Ahogy ezeket mondja és lángoló szemébe nézünk, ilyen szavak jutnak eszünkbe: *Végzet... Sors... Küzdelem... Az élettől, az emberektől való félelem árad belőle.* Ezt a megfoghatatlan szorongást, menekülést érezzük rajta a filmekben is. Ez is sikerének egyik titka.

Miközben beszélgetünk, az íróasztalon különös levelet pillantunk meg. *Karády Katalin Kedvelők Klubja* van rányomtatva a levélpapírra. A hosszú levél alján körpecsét ugyanezzel a szöveggel.

— Ezekről a klubokról hallottunk már. Hány van belőlük?

Karády mosolyog. Csillag a szeme:

— Éppen most kaptam Kolozsvárról levelet, amelyben közlik velem, hogy *Magyarországon százharminchat helyiségben alapítottak Karády-klubot.* Egyedül Kolozsvárott hatezernyolcszáz tagja van az egyesületnek. A helyiséget ahol találkoznak a *Hűség Házának* hívják. Külön indulójuk, tagsági igazolványuk és alapszabályaik vannak. Hát nem megható? Néha zavarban vagyok, nem tudom, hogyan viszonyozzam ezt a nagy szeretetet és mellémállást. A közönség azt várja tőlem, hogy két órára olyan boldog világba vigyem őket, ahol megfélejtkeznek minden bajukról és gondjukról. Az emberek szórakoztatása ma komoly feladat, amikor érzem, meg tudom oldani: *boldog vagyok...*

A HOLD ASSZONYJA

I R T A : Farkas István

Sei, a japán katonatiszt, aki csapatával elsőnek érkezett abba a kínai városba, ahol majd este a többi csapatok is összegyűlekeznek, megmosakodott, elvégezte imáit aztán felkereskedett, hogy néhány emberével átkutassa a környéket. Itt-ott füstölgött még néhány rombadólt ház gerendázata és az európai utcában — Sei szállásáról ezt tisztán lehetett látni. — néhány idegen szedegette fel szétdobált holmiját. Az ellenség ugyanis menekülés közben sem mulasztotta el, hogy a fehér idegenek lakásaiból elhordjon minden hozzáférhető értéket.

— Nem értem, mire való volt mindez — szolt hátra Sei a katonáihoz, — hiszen újra sem nyultunk a városrhoz! Csak jöttünk s az ellenség a bekerítés előtt menekült. Miért kellett ezt a sok kárt okozni ártatlanoknak? De... mi ez? Nagy épület előtt álltak meg.

Belülről női énekesző foszlányai szűrődtek ki az utcára és egyik ablak fehér függönye kissé megmozdult.

— Tovább, — parancsolta a tiszt — itt nincs mit keresnünk. Látom: ez egy leánynevelő intézet, vagy efféle.

Az idegenek utcájába fordultak be.

Most látták csak, hogy az ellenség alapos munkát végzett itt! Az utcán zongorafédtől falióráig és estélyiruhafoszlánytól a női kalapig mindenféle holmi hevert. Asszonyok és gyerekek szedegettek, ami még menthetőnek látszott. Egyik ház előtt öregúr, ezüstnyeles botjára támaszkodva, irányította a gyűjtést. Ez az óra ezé, az a lábos azé, — az öregúr mindenkiné a holmiját szorgalmasan ismerte. Valahol valaki a zongoráját hangolhatta egyik emeletes házban, amely mögött napsugaras, virágokkal teli kert terült el.

Sei kissé elértékenyülve vette ezt tudomásul. Hiszen a polgári életben ő is muzsikus, mégpedig a javából, aki néhány forró sikert is elkönnyelhetett már az istenek jóvoltából.

Mihelyt az öregúr észrevette a katonákat, olyan mozdulatot tett, mintha beakarna menekülni a legközelebbi kapu aljába. De aztán meggondolta magát.

— Ha szabad érdeklődnöm... önök is fosztogatni jöttek vagy a védelmünkre sietnek?

— A vihar elmúlt, — válaszolta Sei szelíden — nincs mitől tartania. Nagy a kár!

— Hát ami ezt illeti, elég tekintélyes.

— Itt hagyom három katonámat, majd segítünk a holmik betakarításánál és ha szükség volna rá, az esetleg még itt rejtőző rablókkal szemben is megvédik önöket. Két óra múlva vonuljatok be a táborba — szolt oda embereinek, ő maga pedig tovább bandukolt.

Hirtelenül valahonnan halk jajgatás. Űtések zuhognak. Valaki aprókat sikolt. És valaki, egy nő, hangosan kiabál:

— Haza ne gyere legalább hat catty tealevéllé néküll! Bánom is én, akárhoz szeded!

— De tiszteletemlő anyósom, hiszen tudod, hogy a tealevéllért ki kellene mennem a hegyekbe, ott pedig még a rablók rejtőznek!

Annak, aki jajgatott, esilíngelő tiszta volt a hangja. Sei nem pazarolta az időt. Behatolt a házba, ahonnan a lárna hal-latszott. Csóf, görbülthátú, mocskos orrú kínai asszony botozott egy fiatal leányt, aki piros kimonóban volt és a

kimonó fele volt szép sárgára festett félholdakkal. A bot szaporán zuhogott a leány hátán és a vénasszony rikoltozása is egyre hevesebbé vált.

— Ne verj, tiszteletemlő anyósom. — könyörgött a leány — csak nem akarod, hogy a rablók elvigyenek? Legalább egy napot várj, aztán szívesen megyek dolgozni...

— Mi történik itt? — kiáltotta el magát a japán tiszt, mire a vénasszony nagy síkoltással bemenekült a ház belsejébe. Sei odament a leányhoz, fel-emelte és megsimogatta éjfekete, olajozott hajkoronáját.

— Jöjj velem — így szolt hozzá — és mond meg a nevedet. Megvédelek!

— Hszieh Ying vagyok, a Hold asszonya, így hívnak utcaszerte — szí-pogta a fiatal, mintegy tizenhét esztendő, egész testében reszkető terem-tés. — Szegényok vagyunk és anyósom már most munkába akar küldeni... Hová viszel, idegen?

— Itt a szomszédban láttam egy leánynevelő intézetet, majd ott elhelyezlek.

— De oda nem engednek be engem! — Ha ilyen rossz az anyósid, miért nem hagyta ott — kérdezte Sei utközben. — S ki a férjed?

— Nincs férjem, csak eljegyzett meny-asszony vagyok négyesztendő korom óta. Majd ha megvővök, a vőlegényem családjának valamely tagja nőül vesz engem. Ha a háború ki nem tör, már régen asszony vagyok. Így azonban egyelőre csak a Hold a férjem, még az igazi meg nem jön...

— És kinőzött már magadnak a jövendőbelidet?

— Ehhez nincs jogom. Annak a családnak bármelyik férfitagja arra köny-szeríthet, hogy a felesége legyek, akár tetszik, akár nem...

Sei ismerte ezeket a maradi kínai szokásokat, amelyek elhagyatottabb helyeken ma is divatoznak. Ime, ennek a boldogtalan leánynak is kétszer-három-szor meg kellett állnia, mert elkötötték a lábát és úgy megnyomorították, hogy alig bír járni velük. Olajozták a haját, aminek az a következménye, hogy tíz év múlva vagy kiull az utolsó száljg, vagy megszőrkül. Minek is egy huszon-hét esztendő asszonynak szépség? Ebben a korban a kínai asszonyok már a család kimondott rabszolgái...

Az intézet kapuja csak többszöri, erő-lyes dörömbölésre nyílt meg arasznyira. Addigra a tisztje köré gyülekezett a három katona is. Kínai leányzó dugta ki a kis nyíláson kerek arcát, amelyen vastagon ült a festék és puder.

Sei szélesre tárta az ajtót, aztán el-tolta a bejáratból a nőt.

— Helyet a Felkelő Nap katonáinak — mondotta mosolygva — átkutatom az intézetet. Zen- és nevelőtanárr vagyok, senkit sem akarok bántani. A Hold Asszonyát idehoztam, helyezze el, kérem, a többi leányok között... és most vezessen. Hol az intézet igazgatója?

Köpeős, nem éppen kifogástalan ruhá-zatú, de annál hangosabb nőszemély rontott most neki a kis társaságnak.

— Ime, Sing-tei asszony, a mi jó igaz-gatónőnk — mutatott rá a kapunyitó leány.

— Igen? Akkor mondja meg neki, maradjon esen-lében vagy távozzék, kü-

lönben letartóztatom. Menjünk.

Néhány szó után a hölgy ijedten hall-gatott és a társaság végigment egy gondozott kerten, amelyben ibolyák és sárga, nádszerű kóróvirágok nyíltak. Itt dolgozott néhány lehetetlenül elfűzött, fászlított leány. Sei már tudta, mit kell tennie.

— Én most a katonáimmal együtt be-ülök ide a lugasba, — így szolt a tolmács szerepét játszó kapunyitó leányhoz — ti pedig elsősorban visszavonultok mosdó-helyiségtekbe és teljesen lemoszátok arcotokról ezeket a festék- és pudrlár-vákat.

A tolmács belsejében mintha az öröm jóleső melege szaladt volna át.

— Ha a mosakodással végeztetek, a hajatokat hozzátok rendbe. Ki az olaj-jal beléle! Van szappanotok és meleg-vizetek? Igen? Nos, akkor tessék ki-mosni az olajat a hajból. Nálad, Hold Asszonya, majd én...

Kihúzta szuronyát és annak beretva-les pengéjével elnyiszantotta a derék-kötőt. A leány kinyújtotta magát. — Hiszen ez jó... milyen jó...

— Ha az eddig parancsolt műveletekkel készen vagytok, olajjátok le a lábfej-kötéleket. Egy óra múlva az egész intézet meztalál jelentkezni előttem.

Mindezeket a leány megmagyarázta az öregasszonynak, aki rikácsolva rohant el és kiszaladt a házból. A házban meg-elevenedett minden. Fiatal leánykák szaladgáltak ingerülten össze-vissza s rendben elvonultak, hogy a japán tiszt kívánságának eleget tegyenek. Néhány pere múlva nem botlútesok, hanem a melegvíz zuhogó hangját lehetett hallani. Most nem az a szomorkásizú ének keringett a házban, hanem valami in-dulófele. Eddig rabszolgák, adásvételi tárgyak voltak, nem emberek. A japán tiszt parancsa felszabadította bennük min lazt, aminek minden, a világon élő nő csak örvendezni tud.

Egyszerre mindenfelől előugráltak és örömmel telve szaladtak a lugas felé. Amelyben a tiszt valami katonai kérdé-sről magyarázott katonáinak. Szépen sorbaálltak. A sor előtt állt megnyúlva, kicsinosodva, a Hold Asszonya és az, aki kaput nyitott a felszabadulásnak!

— Érzitek, mit jelent a szabadság? — szolt hozzájuk Sei szelíden. — Az istenek folyton ajándékozzák, az emberek foly-ton visszaélnék vele. Költözzen be szíve-tekbe az ének, a muzsika, a szerelem: mátl kezdve ti ketten vezetitek az inté-zetet és én majd elkül-tök hozzátok né-hány idősebb japán tanítónót, akik a mai életre, munkára oktatnak benneteket... és ha megengeded, Hszieh Ying, — for-dult a Hold Asszonyához — téged... gyak-rabban meglátogatlak, ha utam erre visz. Egyszer majd elpihennek a fegy-erek, Ying és akkor... ha akarod... én akarok lenni az a Hold, amely a szeretet fényével besugározza lábnyo-maidat, Ying...

Sarkonfordult és katonáival együtt el-távozott. A leányok kőnyezve néztek utána. Tudták, hogy Sei gondoskodni fog róluk. De még táncolni akartak előtte, a Felszabadulás Táncát akarták ellejteni tiszteletére. A kapunyílásból kukucskáltak Sei és katonái után. S mi-ker ezek befordultak egy másik utcába, visszaléptek imaszobáikba, hogy meg-köszönjék szabadditójukat az isteneknél.

NIVEA-CREME megfiatalítja bőrcét

Kalácska

a Vöröskereszt Központjában

A Magyar Vöröskereszt Baross-utcai székháza a legizgalmasabb és eseményekben a leggazdagabb helye Budapestnek. A társadalom minden rétegéhez tartozó férfiak, nők és gyermekek úgy jönnek oda tanácsért és segítségért, mint a szülői házba.

A szociális osztályon várakozunk. A szomszéd szobában Lukács Sarolta országos elnöknő. Irásztalán két telefon állandó üzemben. Közben pedig fogadja a jelentkezőket. A biztató, megértő mosoly egy percre sem hagyja el ajkát. Azt mondják reggel kilencet este tízig egy-egyötvenben dolgozik, de sohasem járát sokasban túrcimtelten. Előszobájában a porban tisztában várakoznak rá. Lukács Sarolta mindenként segít, naponta sok-sok ezer ember életét menti meg az-

kereszt a fronton rengeteg zold levelezőlapot kap, a honvéd mezején, mit két családjá számára. A katonák számára nagy megnyugvás a hirtelen, hogy tudják, családjuk nem maradt támasz nélkül.

A Vöröskereszt vezetőségétől megtudtuk, hogy a szociális munkákat mind a Főmeltósági Asszonyi akciója és jóságos megértése teszi lehetővé. A Kormányzó hitvese minden mozzanatról referáltat magának és minden munka az ő irányításával történik. A Főmeltósági Asszonyi pamutakóciójának során a Vöröskereszt eddig már száz nőtermészet pamutot dolgozott föl. Ebből ötvenezer darab meleg hálóruát szállítottak a katonák és kórházak számára.

Különösen áldásos terekenúsége a magyar nőknek a véradás. Azelőtt nagyon

vol, aki bármilyen munkafelajánlással szel a szenvedők segítségére? Azt a feleletet kaptuk, hogy a mai nő értékesebb. Nagyobb bennük a felelősség érzése, mint régebben. A Vöröskeresztnél csupa mosolygós, megnyugtatóan kedves női arcot látnak. Ezt az elbűvölő nemes légkört is Lukács Sarolta teremtette meg. A vezetőségnek komoly problémája, hogy ezt a nagy készséget, tudást és munkaerőt, amely a nőkben most kiváltódott, hogyan értékesítse a háború után a közösség javára. A nő munkaképességével párosult munkacsejere: nemzeti vagyona. A Vöröskeresztnél a nők mind női munkát végeznek és a tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a dolgozó nők ma jobban értékelik az ottant és jobban megértik a férfiakat mint akkor, amikor nem ismerték az élet

A Vöröskereszt polgári tudósító szolgálata

Magyar fotórip. felv.

zai, hogy munkát, állást és pénzt szerez nekik, megoldja súlyos problémáikat.

A Vöröskereszt áldásos munkájával mindenfelé találkozunk. A legtöbbit az ápolásról tudunk, arról, hogy rengeteg hadikórházban működnek vöröskeresztes ápolónők, sok közöttük az önkéntes is, aki sebesültszállító vonatokat kísér, sőt a frontra is kimegy. Hallottunk az üdítő csoportok lelkes hölgyeiről is, akik a pályaudvaron várják az érkező sebesülteket, cigarettával, teával, süteménnyel, virággal és jószóval visznek vigaszt és melegséget a szíveikbe. Hallottunk a kórházai női hályagszolgálatokról, akik a kórházakat járják és a sebesült katonák legelső kis kívánságait teljesítik. Borotvát szereznek, szappant, könyvet és újságot. Mert a Vöröskereszt a testi gondozáson túl a szenvedők lelki igényeit is igyekszik kielégíteni.

Új intézmény az úgynevezett „Vörös Kalácska”. Budapest szerte ötven árnasszony foglalkozik a kórházakban fehércimű jachtással Kétszer-háromszor hetenként egy-egy félnapot töltenek ezzel. Tamponok beszevevásával a múltónak is dolgoznak. Munkájuk valóságos áldás a kórházaknak. A kalácskák ma még csak kilenc budapesti kórházban működnek, nemsokára vidéken is meghonosítják ezt az intézményt. (A kalácska régi székely szó, önkéntesen vállalt, közös munkát jelent.)

Az általános szociális munkán túl ma a legfontosabb feladat a hadbavonultak családjairól való gondoskodás. Sok olyan, feketé kisiparos család maradt itt családfő nélkül, aki egymaga dolgozott családjáért és egymaga tartotta el. A kisüzemet csak szakember segítségével lehet fenntartani. Erre a célra a Vöröskereszt férfi és női szakembereket küld ki, akik minden erejükkel és tudásukkal segítik a magavamaradt családokat. A Vörös-

bántotta az asszonyokat, hogy amíg a férfiak a házárt véreznek, ők csak a maguk szerény módján tudnak áldozatot hozni. A helyzet ma más. A magyar nő érz, hogy véradásával esetleg egy magyar katonát élettel megment. A véradók-nak mostanra százezer nő.

Rendkívül fontos és jelentős a polgári tudósító szolgálat. Összekötötést tart fenn minden olyan országgal, amellyel a rendes postai forgalom szünetel. A Vöröskereszt körülbelül nyolcvanokét idegen országból, szigetről és helyszégből, a világ legtávolibb és legkülönbözőbb pontjairól közvetíti ma is a huszonegyes közleményeket. Az utolsó felévben százhatvan ezer szünetelt közvetített. A polgári tudósító szolgálatban ötvenhat női munkaerő dolgozik. Korlátozott számú távirat küldését is vállalja. Nemrégiben Dél-Amerikából két hét alatt érkezett meg a távirati válasz.

A kormányzó pár jóvállából a szeretetszomogok elkészítéséhez a kormányzó-sági palotában kapott helyiséget a Vöröskereszt. Karácsony előtt háromszázötven egytípusú szeretetszomogot küldtek ki a frontra. Mit tartalmaz egy ilyen szomog? Ötven cigarettát, két és fél deci szeszec illat, kekszet, mosóport, noteszt, ceruzát, kis naptárt, kockacukrot, savanyucukrot és zold tábori lapot.

Az emberek jósága és adakozó készsége sokban segíti a Vöröskereszt áldásos munkáját. A huszonegyezer kórházi ágy: ajándék eredménye.

Fontos és komoly munka a rádióüzemeltetés, ezt férfiak végzik. A Kívánsághangversenyek megszervezésének munkájában sok a nő. A hangversenyek műsorának összeállításában valóban a katonák kívánsága érvényesül.

Megkerdeztük a Vöröskereszt vezetőségét, hogy milyennek látja azt az újfajta

tot és négy fal között csak a háttartással torlódték. A Vöröskereszt vezetősége azt reméli, hogy az a nő, aki most bejékkóstolt a munka örömebe, az a békében sem mond le arról, hogy segítőkéz kezét odanyújtja a szegényeknek és a szenvedőknek.

A fájdalom öregít
Pyramidon
TABLETTA
SZÜNETI A FÁJDALMAT

FEKETE VONAT

Ez a sötét és titokzatos név — Fekete Vonat — volt a neve annak a mozgalomnak, mely mintegy kilencven évvel ezelőtt behálózta egész Észak-Amerikát s előkészítette e nagy földrészt legelkeseredettebb háborúját, az Északi és Déli Államok harcát, az 1861-es polgárháborút.

A Fekete Vonatot fiatalok indították, fiatalok vitték ragyogó győzelemre s e győzelemben része volt egy szőke leánynak, Violet Dillingworthnek, kinek most készül szobrot állítani Dél-Karolina.

*

Itt terült el a mult század közepén a Dillingworth-ültetvény. Itt termett a legértékesebb gyapot végelethatalatlan földéken. Itt állt az oszlopos fehér kastély. A kastély úrnői emberemlékezéte óta a legszebb nők voltak közele távolban s e családi szépség-galériához méltó volt az a két Dillingworth lány is, akik közül az egyik, a zöldszemű, babaalakú szőke Violet húsz volt 1860-ban, a barna Peggy pedig tizenöt.

Violetnek megszámlálhatatlan kéréje volt, de a lány mosolyogva felelte valamennyinek, hogy nem megy férjhez, míg nem jött el az Igazi, amire szomszéd ültetvényes, daliás, elszánt Fredia azt válaszolta:

— Akkor hozzám jön. Én vagyok az Igazi, csak még nem tudja... — s forró és makacs ostromba kezdett. Violet mosolygott rajta s legfeljebb annyit előnyben részesítette, hogy elfogadta édesanyjának és hugainak kíséretét, ha évente kétszer Bostonba utazott.

Néhány heti távollét után szívesen tértek haza a hölgyek. Rideg hely volt számukra Boston, melynek utcáin duennak kísérete nélkül jártak a nők, idegen világ a Jenki-világ, melynek férfiai reggeltől estig robotoltak. S kicsoda életet, összezsufolt utcákban, kis lakásokban, melyeknek személyzete legfeljebb két négerből állott!

Délen hét-nyolc rabszolga szolgált a szegényebb házaknál, a Dillingworth és Osborne kastélyokban pedig tizennégy-tizenöt. Elégedetten, mert az uraság jól bánt velük...

Mikor Violet egyszer felfedezte, hogy egyik felügyelőjük végighúzott nádpálcájával egy engedetlen négeren, biborszínűvé vált az arca.

A felügyelőnek másnap távoznia kellett s Violet, akit mindig szerettek, e nap-tól vakon imádták a négernek. Hozzászólások örömeikkel, — százötven keresztgyereke volt — bánataikkal.

— Igaz-e, kisasszonykám, — kérdezte tőle Sambo a ház öreg néger komornyikja — hogy Lincoln, az új elnök rá fog parancsolni minden ültetvény urára, szabadítsa fel a rabszolgákat?

— Nem ilyen egyszerű a dolog — felelte Violet óvatosan.

— Kár — felelte Sambo nevetve.

— Miért mondd, hogy kár? — kérdezte Violet — nincs jó dolgod nálunk, nem otthonod ez a ház?

— Dehogynem otthonom, kisasszonyka — felelte Sambo. — Nem is nekünk Dillingworth-farmlakosoknak kell a felszabadítás, hanem a többieknek. Az Osborne-farm embereinek, akik közül naponta megkorbácsolnak néhányat.

— Mért nem mondtad ezt már régen, Sambo? — kiáltott Violet — beszélék a fiatal Osborne úrral, elmondom neki, amit tőled hallok. Az ottaniaknak csak

annyt tanácsolhatok, ne jusson eszükbe szökést megkísérelni. Tudod, minden gazdának joga van bilincsekbe veretni, megkorbácsoltatni a szökni akaró rabszolgát...

Violet és Peggy szenvedélyes lovasnők voltak. Egy reggel, az úton eszméletlen férfi fekvőt. Nem messze békésen legelésztet lova, mely valószerűleg ledobta hátáról. A fiút a kastélyba vitték. Ágyba fektették. A fiatalember másnapra jobban lett s mikor a reggelinél megjelent, Violetnek úgy tűnt, még ragyogóbban süt be a nap az ablakon.

A fiú magas volt, mint a szálfá, keskeny csípőjű, széles vállú, nevetőszemű. — Eljött az Igazi — gondolta Violet, miközben apja és a fiú élénken beszélgettek. A fiú Északról jött, Bostonból, ahol apjának két nagy áruháza van. Itt délen szándékozik egy harmadikat nyitni s Bobot — ez volt a fiú neve — leküldte, hogy körülnézzen.

— Nem engedjük ám el egyhamar — mondta Dillingworth, akinek rendkívül meglepett a fiú... — Kár, hogy Jenki! — gondolta magában. — Ha nem lenne az, hozzáadnám valamelyik lányomat.

Mióta az északi államok mind hevesebben szálltak síkra a rabszolga-szabadítás ügyéért, a déliek gyűlölték az északiakat, a Jenkiket.

*

Bob nem sietett... Reggelenként kilovagolt a lányokkal, majd a ház ura után ment az ültetvényre. Mindent tudni akart, minden érdekelte. Egy alkonyaton a cselédházak körül járkált, mikor a fák közül eléjélepett Violet.

— Mit csinál itt, kisasszony? — csodálkozott Bob.

— Vigyázok a feketéimre — felelte Violet — figyelem, nem bántják-e őket.

Ezen az estén Bob átölelte a lányt,

— Legyen a feleségem, Violet — mondta a fiú. — Jöjjön el velem Bostonba.

— Nen tudok a maguk világában élni — felelte a lány. — Magának kell idejönnie hozzánk. Van itt munka elég.

— Lehet — felelte Bob — de én meg nem értem a maguk világát. Nem akarok rabszolgatartó lenni. Nem érzik, hogy a középkorban élnek?... És még egyet. Nekem más misszióm van, Violet s azt akarom, hogy maga is belekapcsolódjék ebbe a misszióba... Meg akarom organizálni ezen a vidéken a Fekete Vonatot.

A hold magasán állt az égen, mikor Bob beszélni kezdett. A távolban pirkaft már a hajnal, mikor elhallgatott s Violet előtt ezen az éjszakán megnyílt egy új világ. Megtudta, hogy a déli államokból több mint egy éve szöktetik ki a néger rabszolgákat, akiknek sorsa mind elviselhetetlenebb, mióta gazdáik az északi felszabadító mozgalom izgatásaitól tartanak.

A szomszéd államokban rég működik már a Fekete Vonat. Georgiából több, mint háromezer rabszolgát sikerült megszöktetni egy év alatt, Virginiából kétezerrel többet. Most még csak Karolinának kell a mozgalomba kapcsolódnia. — Es magának, Violet — folytatta Bob. — Mondja, akar hozzánk csatlakozni?

— Akarok — felelte Violet.

Odalent a park aljában folyogált a békés patak, mely a Dillingworth-ültet-

vényből kiérve folyammá dagadt. A patakon szoktak csónakázni a Dillingworth-kisasszonyok. De Violet kijelentette, hogy a csónakház nem tetszik neki. Építőmestert hívott. Megerősítette a ház alapjait, megnagyobbította... s esténként magához vette kulcsát. Ejjel, mikor csendes volt minden, kilopódzott a csónakházba, várta, hogy a messziről jövő csónakok hozzák a szőkevény-rabszolgákat.

Meleg augusztusi este volt. Violet és Peggy három csónakot vártak... Éjfél után kilopództak a házból. Sötét volt odakint. A hold a felhők közt bolyongott. Alig értek a parthoz a lányok, már halatszóttak az evezőcsapások. De ebben a percben lövés dördült a tulsó partról s Peggy élettelenül rogyott Violet karjába.

A temetés után Violet eltűnt az apai háztól. Hetek múlva levél jött tőle. „Ne keressetek” — írta — „Ohióban vagyok a Rabszolgaszabadító Ligánál dolgozom. Itt is maradok a háború végéig.”

Mert közben kitört a háború, melyet Bob megjósolt leveleiben s most még nagyobb szükség volt Violetre, mint azelőtt. Mikor a déliek helyzete rosszra kezdett fordulni, az ültetvényesek közül sokan elmenekültek, felgyújtva farmjaikat. A rabszolgák a romok közt maradtak s hamarosan beköltözött hozzájuk a nyomor s a kolera.

Ezeket a farmokat kereste fel Violet. Itt táplálta az éhezőket, ápolta a betegeket, szöktette azokat, akiknek volt erejük szökni.

— „Büszke vagyok rád, drágám” — írta Bob, mikor leszerelt — „s repülnék hozzád, de tudnom kell, feleségül jössz-e egy rokkantához. A gettysburgi ütközet, amely megnyerte számunkra a háborút, elvitte egyik karomat. Kell-e neked olyan férj, aki csak egy karral tud megölelni?”

„Kettő túl sok volna” — válaszolta Violet. — „Gyere Bob, várlak!”

MEGJELENT!

Babay József új regénye

A CSÁSZÁR KÖZVETÍT...

II. József császár, a kalapos király, két gyűlölködésben élő magyar szomszédkúria birtokosait hozza össze egymással. A császár szíve látszólag fenséges hidegséggel szemléli az eseményeket, de belül forrón, fájdalmas lemondással egyedül marad. Ez a könyv a történelem és a szerelem nagy regénye.

Ára köve:
10.80 P

Kapható minden könyvkereskedésben

»IRAS« Hindy A. Könyvkiadóvállalat
IV., Bécsi-utca 1. Telefon: 181-701

SZÍNHÁZI KRÓNIKA

Az atyai házbá tér vissza a tékozló fiú, vagy – az irodalomhoz?

Őszintén megvallom, régi meggyőződéseim volt az, hogy a mai színpad nem kedvez a költőnek, legyűri őt, ránehezedik ellentmondást nem tűrő szabályaival, megbénítja technikájával, valóságos Prokrusztész-ágyba gyömöszöli, kényszerzubbonyt húz rá, könyörtelenül lenyesi szárnyait. És mit látunk most a Vígszínház színpadán? A színpad minden szabályaival, technikájával, követelődésével megjuhászodik, mikor *olyan igazi író, olyan tiszta költő* kér tőle alázatot, mint *Remenyik Zsigmond*, »Az atyai ház« szerzője, akinek a hite, egyszerűsége, ereje mit sem törődik formákkal, lehetőségekkel, technikával, aki azt mondja, nem adhatok mást, csak mi lényegem: így álmotam, a ti dolgotok, hogy az álmomból színpadi valóság legyen! . . . A mese kerete az, hogy a tékozló fiú hosszú évtizedek multán visszatér a kihalt és roskadozó atyai házba, éjnek éjszakáján végigjárja a dohcs szobákat a hűséges vén barát kíséretében és ahogyan beszélgetnek, fölremlenek bennük emlékek és képek. Kusza összevisszaságban, nem időrendi sorrendben. *A színpadnak pedig követnie kell a lázas és csapongó fantázia, az ábránd és képzelődés játékeit.* Követi is, engedelmesen, alázattal, hittel, lelkesedéssel, *saját technikai lehetőségeinek határai közül emelkedik ki*, valósággal szárnyat kap a színház, mintha nem is András, az elbarangolt fiú térne vissza a kihalt öreg hajlékba, ahol madarak tanyáznak a szobákban és olajfa hajtott ki a padlóból, hanem a színház, a mai színház térne vissza tékozló fiúként az atyai házba: a költészet éltető levegőjébe! *Hegedűs Tibor* rendező *bravúrosan* segíti a költőt: megvalósítja azt, ami megvalósíthatatlannak látszott, mikor tizenkét képet forgat előttünk, szeszélyesen és villámgyorsan, előre-hátra, hogy kövesse a beszélgetők felröppenő szavait. De azért stílushibába esik. A színpadon *csupán két valóságos alak* mozog és beszél, két húsból-vérből való ember: a fiú, András, és az öreg barát, Miklós. Minden más és mindenki más csak *látomás, káprázat, képzelődés.* Beszéd- és játékstílusban, világítási hatásokkal és színpadképpel éreztetni kellett volna a *határvonalat, amely elválasztja a valóságot a képzelődéstől!* De a színház munkája így is bámulatos és magasrendű!

vitéz Benkő és Kiss Manyi

Somlay Artur, ez a nagy színész, az apa alakját eleveníti meg, azzal a nagyvonalú egyszerűséggel és mély emberséggel, tiszta férfilrával és igazsággal, amely *Remenyik* művéből sugárzik felénk. *Bulla Elma* az anyát játssza; *művészelete egyik legszebb alakításával* lép meg bennünket! *Mihályi Ernő*, aki a jó-

Vígszínház: Atyai ház, Somlay Arthur és Bulla Elma.

barátot alakítja, valóban a hűség, a jóság, a nemesség tökéletes portréja. *Kiss Manyi* a legtisztultabb művészi eszközökkel, megindító egyszerűséggel hívja életre a kis cselédlány alakját. *Károlyi István* a mese elején és végén lép elénk s az íróat személyesíti meg; gyönyörűen beszél! *Vértess Lajos*, *Bihary József*, vitéz *Benkő Gyula* és *Orsolya* Erzsébet emelkedik még ki a jó együttetésből, de meg kell említenünk *Sármácssy*, *Sittkey Irén*, *Vágóné Margit* és *Gonda György* jó epizódalakítását is. A kis *Örkényi Évi* bájos gyermekszínésznő. A régi kúria elszuhanó színpadképei, *Neogrády Miklós* művei, hangulatot árasztanak felénk.

Balassa Imre

A természetes szépség forrása:

Citrom »C« vitamínos kozmetikai készítmények. Egyszerű kísérlet meggyőzi Önt a készítmények megbízható jóságáról! Citrom »C« vitamínus kozmetikai készítmények:

Törv. védve: 67961	CITROM kenőcs szeplő ellen . . .	P 6.72
	CITROM zsíros kenőcs éjjelre . . .	P 4.22
	CITROM nedvűs crème nappalra, püder alá . . .	P 3.72
	CITROM olaj arctisztításra . . .	P 3.78
	CITROM ránceltávolító olaj . . .	P 2.70
	CITROM arcvíz, fényes, mitesszeres, zsíros arcból és pattanás ellen . . .	P 3.34
	CITROM püder, minden színben . . .	P 6.20
	CITROM crème rouge, színezése rózsaszírommal . . .	P 4.33
	CITROM ajak rouge, színezése rózsaszírommal . . .	P 3.30

SCHADEK ANTAINÉ kozmetikai intézete, Budapest, IV., Váci utca 9., I. 3. Telefon: 181-174 — Vidéki szétküldés utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Könnyelmű ígérés

I R T A :
Ö R V Ö S L A J O S

Het egymásbajló szobában zengett a lakodalmas zenék. Illatozott a pezsenge, fanyarított a bor és omlósárga halmokban édesedett a sülemény. A jókedv tetőfokra hágott s a kurjantó meleg gyöngyöző kis veritékesöppök alakjában buggyanti elő a lakodalmas nép villanylól sárga s kissé már eternyedtt bőrének legfelső rétegéből. Csak az ifjuasszony hátrányodott, hajladozott a piros rigatol középen, tüzes borok és jorrovérű emberek quürüjében. Úgy érezte, hogy ez a sok férfi, asszony, asztalvégén kuncogó kamasz mind az ő megmontására készül s ijedten nézett régi a sokaságon. Egy biztató villantást, meleg tekintetet keresett, amiért most, talán mindent odaadott volna. De sehol sem érezte meg szemsugarának, kedvének hanyatló pályáját, még szülei is — úgy látta — másfelé fordították figyelmüket, mintha nem az ő felelősségük lenne már vigyázni a lányukra. Kékesfekete szemét végigjáratta az idegen arcok főmegén, mintha keresne valakit, azután megállapodott a leaszélső, Tiszára néző ablakon, melyre átláthatatlan tejüveget fújt a dér.

Egyre érkeztek a vendégek. Még a cigánybandát is ide-oda lökdösték s ha kiment valaki, néhány másodperc múlva már új ismerősökkel tért vissza. Véget nem értek a jószacu atyjaiak felköszöntő beszédei.

Persze hogy nem rették észre, amikor egy fekete ruhás, melynézésű, de érdekes férfi lépett be a leaszélső szobába, sötétbarna hajában csillámló hópihékkal, nagyokat lélegezve, zuzmuras bajusszal...

Ejjél felé Terka, az ifjú asszony, gyengeségről panaszkodott és kiment a lakodalmas szobából.

— Kicsit fáj a fejem — sügta jókedvű férjének s telen kezefejével is megsimogatta. Azután fehér esküvői ruhájában kilibeggett az ajtón. A szülők se nyugtalankodtak, hisz érthető volt az idegessége, a sok ceremónia, jószerecskeivárat, nem csoda, hogy kifárasztották. Legelőben azonban nem is tudtak, hogy a fiatalasszony vörös jelen. Csak a fekete ruhás férfinak villant meg a szeme, mintha a megkönnyebbülés árnyéka suhant volna át rajta. Néhány perc múlva ő is kiosont a szobából.

Az idegen végigsietett a folyosón, melyen csak egy-egy fejféjős vendég s a kiszolgáló személyzet ödöngött, vagy éppen futkosott le-fel. Lépteit elnyelte a vastag piros kókusz-szőnyeg s dúdoló füttye megrekedt a tapétákon. A Tisza felé kanyarodó melléképületben lépkedett már. Erre a folyosó teljesen üres volt.

Az egyik ablaknál megpillantotta a fiatalasszonyt.

— Terka...

Az asszony ijedten hátrakapta fejét. Ránézett, — előbb esodálkozva — aztán halk »Szűz Mária« hagyta el a száját.

— János... — suttogta sápadtan — hogy került ide?

Néztek egymást hangtalanul, a férfi a karesz fiatalasszonyt, Terka megjelent fiatalkori szerelmét. A sötétbarnahajú, komolyarcú férfi még mindig tetszett. Úgy érezte, szereti is. Nem úgy, mint hat esztendője, ez más volt, talán erősebb érzés... Mosolygott a könnyeinél — mert az is szemébe szökött — és érdeklődve nézett a férfi arcába mintha ki akarná hámozni belőle annak a régi fiatalembernek hosszukás, komolykodó ábrázatát, akivel annyi délutánt és estét tervezteket át...

— Miért nem irt? — kérdezte halkán az asszony.

— Húztam-halasztottam s mikor már kezemben volt a toll, nem ment sehogysem az írás — felelte halkán. — De higgye el, sokat gondoltam magára...

— Tehetetlen még mindég — fakadt ki Terka. — Tudta, hogy szeretem, akkor még szerettem, ha csak egy levelet ír... várok...

Az ablakfélfához dülve, karjára hajtotta fejét.

— Váratlanul akartam magáért jönni, amikor már olyan helyzetben vagyok, hogy egy szál ruhában vihetem magammal — magyarázta a férfi. Aztán hátranézett, hogy nem jön-e valaki, mert lépéseket hallott. De csönd volt, lélek se járt arrafelé.

— És most jobb? — emelte fel fejét az asszony büszkén és durcásan.

— Az utolsó pillanatban hallottam az esküvő hírét s azonnal vonatra szálltam.

— Csoda, hogy nem ismerték fel, habár megemberesedett... az utcán már alighanem én is elmennék maga mellett — mondotta és volt egy kis gúny a hangjában.

— Hiába, — legyintett a férfi — elkéstem... Pedig, de elrinném magammal. — És hogy az asszony nem szólt erre semmit, lassan fölemelte fejét és csak annyit tudott mondani mély, rekedt hangon: — Terka!...

Az ifjú asszony nem tudott feleletet adni.

— Jön? — kérdezte mohón a férfi s nagyon hasonlított most arra a régi fiatalemberre.

— A férjemmel beszélnem kell előbb.

— Mikor?

— Ha mostanig tudott várni, most már ne türelmetlenkedjek — intette mosolygva az asszony, de öbennie is futkosott valami joleső izgalom s fásultsága pillanatok alatt eloszlott. — Kocsival megyünk a Turi-erdőig, ott áll a hazánk. En utközben elmondok mindent s ha sikerül, meglabogtatom a zsebkendőmet: az lesz a jel... Persze, maga kocsival követ bennünket s a kellő pillanatban mellénk hajtja a kocsit s magával visz — fejezte be az asszony.

A férfi egy ideig hallgatott, mintha nem tetszett volna ez a kalandos és kissé emelygős terv, de nem szolt semmit.

Megszorította az asszony kezét, morogott is valami »boldog«-félét s mivel késő volt már, elbúcsúzott Terkától, aki futra sietett a lakodalmas szobák felé.

Ott még járaban folyt a daridó, úgyhogy néhány magyarázó szó után el is intézte távolmaradását a fiatalasszony. Most már ő is mulatott a löbbiekkel, a fekete ruhás férfi is megjelent időközben az asztalvégen.

Négy óraker rége volt a lakodalomnak. A vendégek megegyezően jószerecsét kívántak az ifjú párnak, a szülők, meg az idősebb nénikék sirtak, Terka is könnyezett a meghatottságtól.

Amikor a hideg leregőre értek és megcsapta a fagyos, párás, éjszakai fuvalom, mintha egyszerre kijózanodott volna. Elsápadt. Teremtőm — motyogta — mit ígértem!

A kocsi elindultak. Majdnem mind más irányban és csak keres a Turi-erdő felé. Forgács Ferenc kocsija kivált és elfűnt az országút sötétjében. Csak egy fekete fiákeres követte, amilyen a piac-téren és a rasztállomáson vesztegel naphosszat.

— Kedretlen voltál — szólalt meg halkán a szőkésbarnahajú Forgács Ferenc és Terka felé vetett egy futó pillantást. Az asszony sápadtan állt a helyén s előrbámult. Fázott, álmos is volt, sajnálla már, hogy könnyelmű ígérteket tett. Úgy érezte, igazságtalan volt férjével szemben, aki szereti s akivel ő is kedrel. De nem tehetett semmit, az a fekete kocsi nyomon közelte és kegyeskedett, hogy színt calljon. És ezért csak azt mondta.

— Már most kezded?...

— Hogy beszélsz, Terka? — fakadt ki a férfi.

Az asszony is visszafelt:

— Itt foglak hagyni! — líhegte és erősítette, hogy nemsokára elviszi őt egy férfi. Veszekedni kezdtek. Az asszony vitte a szót.

— Bolondokat beszélsz — dörögte bosszúsán a férfi s azontúl meg se mukkant.

Pedig Terka már kihűzta csipkés, fehér zsebkendőjét, hogy meglabogtassa a csipős szelben. S hogy nem beszélt a férfi, nem veszekedett és nem fenyegetődzött, nem volt képes meglenni. A sötétségbe bántult eszelősen és tehetetlenül, mintha onnan várna feleletet. De csak egy sötét csik jelent meg: a Turi-erdő és három nagy pirosító ablak, mely most teljes fényvel égett.

— A házunk! — suttogta a férfi önfeledten, de aztán elhallgatott, mint akinek kedvét szegték.

Az ifjú asszony szíve is megdöbölt, s nem tudta másfelé irányítani a tekintetét. Pedig ekkor már mellettük futott a fekete fiáker, majdnem egyvonalban haladt velük.

— Nézd, olyan, mint egy vízszintes rohanó kérdőjel sügta oda a férfi Terkának. De az idegen kocsi már bekanyarodott az állomás felé vezető útra.

A fiatalasszony pedig közelebb húzódtott urához s arcához emelve csipkés, fehér selyemzsebkendőjét. — mellyel jelt akart adni — megkönnyebbülten zokogott belé.

Társasági futár

AZ ÚJ MAGYARSÁG a történelmi időkhoz méltó keretek között ünnepelte meg az idén március 15-ikét olvasótáborával együtt az Uránia filmszínházban. A nagyszabású szabad-
ságünnepség, amely ma megint nősi valóság lett a nemzet számára, a Himnusz elénekülésével kezdődött, utána Lukács Margit, a Nemzeti Színház tagja Vörösmarty Szózatát mondta el, majd Koréh Endre, az

Operaház tagja adott elő kirodalokat. Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház tagja Tompa-verseket szavalt, ezt követte Milotay Istvánnak, az Új Magyarság főszerkesztőjének nagyhatású ünnepi beszéde, utána Taray Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja Reményik Sándor és Erdélyi József verseiből adott elő. Majd Papp Jenő, lapunk főszerkesztője vezette be a magyar, UFA és Luce filmhíradóknak a keleti front hísei harcairól készült filmfelvételeit. Ezután Gyurkovics Mária, az Operaház tagja. Erkel Hunyadi Lászlójából adott elő, befejezésül pedig a Forrai-kórus énekelt Dankó Aladár zongoraművész kíséretével. Az Új Magyarság az ünnepség tisztja jóvedelmét a honvédsaladók javára ajánlotta fel.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT hangversenyt rendezett a Margitszigeti MAC klubházban az itt üdülő sebesült honvédek számára, amelyen felépett többek között *Bülcsei Tivadar*, *Pethes Sándor*, *Dénes György*, *Vaszary Piroksa*, *Hosszu Zoltán*. Magyar dalokat énekelt *Horti Lajos* és *Kurucz Erzsébet* Farkas József és cigányzenekara kíséretével. A jól sikerült estet *Keöncs István dr.* konferálta.

BATHÓ LAJOS érdekes és figyelemreméltó akvarell-kiallítása nyílt meg a Múteremben. A Múbarát termeiben pedig *Szobotka Imre* kialakult, karakterisztikus képei mellett *Eosze András* kitűnő szobrai is látjuk.

KAROLYI GYULA, a kiváló magyar zongoraművész, a Scala meghívására Milánóban önálló hangversenyt adott előkelő közönség jelenlétében. A nehéz viszonyok ellenére a hangversenytermet az utolsó székig elfoglalta az érdeklődők serege. A nézőtér lelkes tapssal ünnepelte a magyar művészt, aki más városokba is ellátogat.

A Fábian-háziból

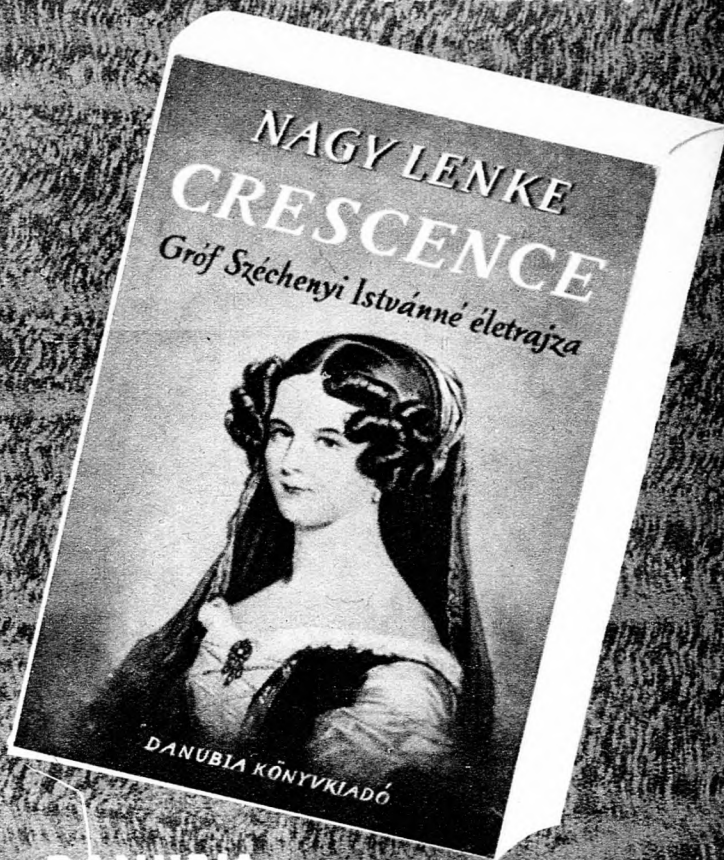
AZ UNITARIUS EGYESULET a farsang utolsó szombatján rendezte meg szokásos Unitárius-estélyét. Az estélynek Józán Miklós unitárius püspök volt a legfőbb védnöke, ott láttuk a társaság nagyrészét és a Baross Szövetség műzeumutcai palotájában kitűnő hangulatban búcsúztatták az idei farsangot. A megjelentek közül ideírjuk *Bartha Pálma*, *Koncz Ildikó*, *Gállly Zsuzsa*, *Benczédy Magda*, *Váry Éva*, *Wölll Nelly*, *Németh Magda*, *Szinthe Ilona*, *Danczkay Anikó* és *Benkő Judit* nevét

Az Unitárius-tea elnöki nyitói

Nemes István Sándor és Krádlósi István

IRODALMI ESEMÉNY!

DANUBIA

STEFANIA IMRE, régi zongoristagárdánk egyik legkiválóbb képviselője, hosszabb szünet után ismét önálló zongoraestet rendezett a Vigadóban. A közeljövőben pedig felesége, *Lászlóffy Margit* társaságában felesztendő spanyolországi hangversenykörútra indul.

HYMEN. *Pittenbacher Pál* m. kir. repülőfőhadnagy a Belvárosi templomban tartotta esküvőjét *Ráczbolyi Ildikóval*, *Ráczbolyi Ferenc*, a Péti Nitrogénművek rt. igazgatójának és feleségének, *Pongrácz Irénnek* leányával. — *Zolyomi Weszelowszky Vilma*, okl. tanárno és *László Levente dr. tb. szolgabíró*, tartalékos zászlós, házasságot kötött. — *Csepánfalvi Teóke Magdát* eljegyezte *lofo keopeci Nagy Gábor dr.* — *Vitéz Zentay Rezső* mezőgazdasági iskolaigazgató és neje, *Boda Mária* leányát, *Máriát* eljegyezte *vitéz Faragó János ny. iparos- és kereskedőtanonciskolai igazgató* és néhai neje, *felsőöri és szentgyörgyvölgyi Cseresnyés Ilonka* fia: *vitéz Faragó Béla* m. kir. állatorvos-főhadnagy

BR. KEMENY

JANOS, a kolozsvári színház népszerű főigazgatója, egyik szombati napon Budapestre érkezett, vasárnap délelőtt pedig megkeresztelte rokonának és barátjának, gróf *Bethlen Adámnak* és feleségének, *Jendrassik Évának* újszülött kis-lányát, *Fruzsínát*. A keresztelés hí-rén ne csodálko-zék az olvasó, mert azt kevesen tudják, hogy a kiváló író és színházi ember, aki a román megszállás alatt átmentette Kolozsvárott a magyar színészetet, egyúttal református lelkész sőt elnöke a református lelkészeket vizsgáztató bizottságnak

Farkas István „Idegen nő” c. festménye

SZABOLCS MÁRIA
 SZALON
 IV., APPONYI-
 TÉR 5. SZÁM
 MODELLJEI
FRANKIRMA
 KALAPOK
 IV., VÁCI-U. 20
 A RUHAKAT
 KUNÁGHY
 MÁRIA
 SZINMŰVÉSZNŐ
 VISELI

Zöld jerseyruha, nyolc beyágot zsebbel

Világos drapp angórákosztűm széles nercbubigallér, és zsebekkel

Bordó szövetkabát saját megkötött övvel, kékróka gallérral

Barna szövet kabátruha, széles tűzésű zsebekkel

Tégla szín selyem Jersey délutáni ruha arannyal átszótt széles övvel

Krajnik Erzsébet sötétkék jumperruhája fehér pikébetéttel, pikébetétes zsebekkel, lakó öv

Fekete selyemruha, felsőrésze fehér, opálgőnyhímzéses elővel. Krajnik Erzsébet ruhája

Szita-szalon modellje, nagy kockás sportszoknya, barna négyzetes öves kabáttal

Krajnik Erzsébet színházi ruhája, bő fekete selyemszoknya, fekete övvel

Ujházy Irén barna-pepita kantáros ruhája, drapp kötött pulóverrel

Divathépeink

Azok a kis egyszerű ruhák...

Az ember azt hihetné, hogy az úgynevezett kis angol ruhákban már nincsen semmi új a nap alatti. Hát van.

Milyen gyanútlan és egyszerű az a zöld jersey ruha a rengeteg zsebbel! Pedig nem a sok zseb a vice rajta, — azt, aki akarja, el is hagyhatja, — hanem az a hamis csukás, ami folytatódik végig, elől a szoknyán, akár csak egy hől. Ez a vonal nyújtja az alakot, vékonyabb és hosszabb benne a dáma, azonkívül a vállon egy kisujnyi szélességű szegő indul, mint a viharkabátoknál, olyan vonalat ad. Lejjebb a szegő kibomlik és a blúz bőségét képezi.

Sapkajárvány van az országban, minden nő megkapja. Már mint a sapkát. Elöl, hátul-oldalt viselik, szélfogónak, csónaknak, fejre ejtett palacsintának. Azt az aránylag normális és esinos formát, amelyet a világos kosztüms hölgy visel, jó szívvel ajánlani is merem. A sapkás hölgy kosztümjén egy remek, újfajta prémgallér van. Széles bubigallér, igaz, hogy nercből... de akinek nem telik, megpróbálhatja szilból is.

A robemanteaux-k is szaporodnak. Az ember izgatottan várja, hogy vajon legyőzik-e a kis kosztümöket? Azon a barna szövet-kabát ruhán, melyet a képen láthatunk, rendkívül ravasz a zsebvonal, fent a vállnál két zsebszerű kihajtó és ez különböző vonalakban fut le. Ez adja a ruha kabát jellegét. Természetesen valódi zsebről szó sincs. De az ötlet jó és a ruha helyes. A sál helyett picit fehér mellényt is lehet viselni.

Sötétkék ruha fehér pikével úgy hozzátartozik a tavaszhoz, mint az ibolya és a hóvirág. A fehér pikével csak az a baj, hogy rengeteget kell mosni, mert ha a piké bágyadt és sötétfehér... hát az borzasztó. Azon a sötétkék ruhán, amit mutatunk, az összes pikébetétek gombbal vannak a ruhára rászerezve. A nagyon gondos asszonyok két garnitúrát készítettek belőle egyszerre — de hát ilyen gondos asszonyok csak a mesében vannak. Az igazság az, hogy a pikéket mindig az utolsó percben kell mosni és vasalni és félig nedvesen rakják a ruhára.

Az idén az Operában sokszor láttam ennek a fekete-fehér elejű ruhának a változatát. Különböző formákban futottak, mennél csillogóbban kihimezve.

Mégis csak a jó kosztüm a szívevágya minden asszonynak. Egy jó, kényelmes, nem túlságosan kényes anyagból való gyapjúkosztüm... ami nem gyűrődik. Az ideális az angol kosztümnőknél az volna, ha kétféle szoknyát csinálthatna hozzá az ember, egy simát és egy kockásat. Akkor a szoknyát sem ülön ki — ami minden szoknyának a szomorú sorsa, — az egész frissebb marad és ha akarem, kockás szoknyával fiatalítom magamat...

A kantáros ruha, amellyel a hölgyek harmincon innen és harmincon túl kacérkodnak, bizony csak a husz éveseknek marad. De azok aztán nagyon esinosak benne. Tehát ha a kisleányunk nagyon nyúz, hogy de anyukám, rettenetesen szeretnék egy pepitaruhát, mert az idén mindenki azt viseli, akkor nyugodtan csináltsunk neki pepita harangos szoknyát, elől mellényforma kantárral, amihez pullóvert és blúzokat lehet viselni. Ideális viselet tizenhat évesek részére... ismétlem, tizenhat évesek részére.

Izsáky Margit

Szépségápolás

Az arcápolás alapelvei

Az arcbőr érzékenysége egyénenként változik. Éppen ezért nem állíthatunk fel egységes szabályokat, az arc ápolása mindig egyénileg kell történnék.

Kozmetikailag normális, zsiros és száraz arcbőrt különböztetünk meg.

A normális arcbőrnek tompa a fénye, bársonyos a tapintata, a színe pedig egyenletesen friss, rózsás. Az ilyen arcbőr lemosására a legalkalmasabb a jó szappan és a hideg víz. A meleg víz huzamosabb időn át való használata előidézhetheti, hogy az arcbőr elveszíti rugalmasságát és idő előtt jelenkeznek a szarkalábak és a ráncok. A normális arcbőr sem nélkülözheti, mint természetes védőréteget, a megfelelő krémet és pudert.

Száraz arcbőrnel hiányos a bőr természetes zsíradékelletása. Az ilyen arcbőr különösen érzékeny az időjárás behatásai, a hideg, a szél és az erős napfény iránt és gyakran nem türi a vízzel és szappannal való mosakodást sem. Ily esetekben az arc megtisztítására olajat, vagy lemosó krémet alkalmazunk. Természetesen a száraz természetű arcbőrnek nyújtunk bőségesen zsiros krém formájában a hiányzó zsíradékot. Gyakorlatilag éjjelre szokás alkalmazni a zsirosabb, esetleg hormontartalmú krémeket, nappalra pedig félsziros krémet, mely lehet vitamintartalmú is. Puderezés előtt sohase mullasszuk el a száraz arcbőrt bekrémezni, mert ellenkező esetben a puder leperreg róla.

Zsiros arcbőrnel előnyösebb a zsirtalanító meleg víz használata, de utána hideg vízzel is öblítsük le. Így a meleg víz rendszeres használata sem teszi petyhüdtté a bőrt. A zsiros, mitesszerez bőr legjobb ápolószere a zsirtalanító, porúszerű és kénpudder zsirtalanító és fertőtlenítő legjobban a zsiros arcbőrt.

Kozmetikai üzenet

„K o m a r o m” jellegű: Soványító-kúraként kerülje a zsiros, cukros ételeket, főtt testtát. Táplálékát főként vízben kifőtt főzelékek, nyers gyümölcs képezze. Iktasson közbe hetenként egy gyümölcsnapot

A siker titka

EGYÉNI SZÉPSÉGÁPOLÁS

FÖLDESNÉ „JUNÓ” kozmetikai intézetében

IV., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 24. SZÁM

Vitaminos szepítoszerek. Végleges szörteletnéftés. Díjtalan tanácsadás, levél útján is

Családi kör

HIMEN-HIREK. — Kollmann Magda és Szelner Tibor a gyomai rk. plébániatemplomban örök hűséget esküdött. — Fehér Ema, Várpalota és nyáradkarácsonyfalvi Csiky Iván jegyesek. — Kovács András MÁV műszaki ellenőr és neje Kovács Margit leánya, Katalin és Tihanyi Till Andor örök hűséget esküdött a szegedrókusi rk. templomban.

A NŐK oly sokat állanak a tükör előtt és mégsem ismerik önmagukat. Az a nő, aki tudatosan ápolja szépségét, csak Hormocith »B« krémet használ, mely ma már a legszárazabb arcbőrű hölgyek közt is a legnagyobb népszerűségnek örvend.

ÚJ KISMAGYAROK. — Szamos József m. kir. postatiszt és neje Zsarnoczay Ilonának Mária Hedvig kislányuk született. — Bíró Pál honvédörmeister és neje Béla Olga Máriaának ikerleányuk született: Agnes Jolán és Erika Silvia — Korpás Imre és neje Mészáros Idának, Lébény, kisfiúk született. — Elek János méneskari törzsörmeister és neje Grausz Juliánnának, Nagykőrös, János kisfiúk született. Keresztszülők: Bujdosó Julianna és Szigetvári János m. kir. áll. rendörmeister. — Riskó István és felesége Florián Margitnak, Budapest, Csaba István kisfiúk született. — Honti Ferenc banktisztviselő és neje Széles Margitnak, Szigetvárott, Róbert kisfiúk született. — Geröly Imre és neje Boda Máriaának, Fenyvesvölgy, Imre kisfiúk született.

IN MEMORIAM. — Müllmann Erzsébet Diósgyőrva-gyár-Újdiósgyőrött rövid, súlyos szenvedés után az Urban esendesen elhunyt.

EGY KÖNNY VOLT...

Egy könny volt, látod, csak amit adtam és ezért a könnyért kikacagva, gúnyosan magamra maradtam...

Látod, csak egy könny volt, egy cseppnyi víz csupán s Te nézted a gyöngyarányt a tokaji kupán...

Csak egy könny volt... de lélek harmata, abban égi szó Isten sugallata...

Egy könny volt... Majd száraz lett szemem, megvetett gúnykacaj maradt itt velem...

Könnny volt, abban egy szép világ, selyemcsokró ibolya adta illatát...

Egy könny volt... Abban halk tavasz, fehér ifjúság, fekete panasz...

FÖDÖR ÖDÖN

KINAI PORCELLÁN

ÍRTA:
DÉNES GYÖRGY

Lord Halton délanghiai választókerületében tartózkodott, mikor stricklandi kastélyába hatalmas láda érkezett. Ez a kastély már vagy négyszáz év óta családjának ősi fészke volt. Az apró Haltonok itt nőttek fel. Innen repültek szerte a világba. Sok admirális, kutató, gyarmati kormányzó töltötte itt gyermekkorát, hogy később mint Lord Halton teljesítse kötelességét. A mostani Lord Halton politikával foglalkozott. Egyik vezetője volt a konzervatív pártnak. Most is pártja érdekében tartózkodott távol ősei kastélyától és így nem értesülhetett azonnal a hatalmas láda érkezéséről.

A láda, mint ahogy a feladóvevény is igazolta, Pei-Ping-Hü-ből érkezett.

Fish, a főkomornyik — rendkívül lelkiismeretes alkalmazott — a térképről megállapította, hogy a fentemlített város belső Kína legeldugottabb sarkában fekszik, ahonnan csak karavánút vezet Lü-Nan-Csi-ig, hol a nagy Sárga-folyó hajózhatóvá válik. Itt a ládát valószínűleg dzsunkára rakták. Hetekig tartó úsztatás után kerülhetett csak vasutra, hogy egy tengerparti kikötőbe érjen. Itt felrakták az Angliába induló teherhajóra. A hatalmas láda tehát — a főkomornyik számítása szerint — legalábbis öt hónapig utazott.

Fish első pillanatban azt hitte, hogy valami tévedés van a dologban. De a hatalmas ládán ott állt angolul is a lord neve és címe. Így hát átvette a küldeményt. Majd kis habozás után felbontotta a ládát.

A láda tartalma meglepő volt. Háromszázhuszonöt darabból álló kínai porcellánból készült, csodálatosan szép, kézfestésű étkészletet tartalmazott. A rendkívül gondosan csomagolt darabok mindegyike valóságos mestermű volt. Elragadóan finom rajzú, arany, vörös, kék és zöld sárkányok öltöztették nyelvüket a bámulóra. Miután minden egyes darabot gondosan kicsomagoltatott, lezárta a szobát, ahol a háromszázhuszonöt darab, kincseket érő porcellán, katonás rendben várakozott a lordra.

Két hét múlva megérkezett a lord.

Miután megszemlélte a gyönyörű porcellánokat, így szólt főkomornyikjához:

— Fish! Én sohasem rendeltem Pei-Ping-Hü-ben porcellánt.

Feltette monokliját és kezébe vette az egyik csészét.

— Bár rendkívül boldog lennék, ha az enyém lenne ez a gyönyörű készlet.

Nézze ezeket az apró sárkányokat! Ezeket a színeket! Elragadó!

— Valóban, Sir! Csodálatos! — felelte Fish őszinte bámulattal

— Ki a feladó?

— Valami Ly-Csu-Csan nevű egyén.

— Azonnal írj egy levelet Pei-Ping-Hü-be és megérdeklődöm az ügyet! — határozott a lord.

A levél elment. Öt hónap múlva megérkezett a válasz:

Pei-Ping-Hü, 1934 június.

Nemes Lord,

tiszta szívből kívánom, hogy a Mennyei Fényesség árássza el arcodat és nagytiszteletű Atyád arcát is. Fiaid nojének nagyra és mint gazdag és befolyásos közhatalnokok álljanak majd egykor — halálod órájában — ágyad körül, bdkészítve a legszebb és legdrágább koporsót, mely országokban csak kapható, hogy ezzel is bebizonyítsák, milyen jó és szerető fiaid!

Egyben arra kérlek, bocsásd meg szerény szolgáltnak, Li-Csu-Csan-nak és porcellánkészítőműhelyének kis pontatlanságát. De miután gondosan az előírt minták után készítettük ezt az étkészletet és a kézfestés kissé hosszadalmas munka, csak most tudunk elkészülni.

Ezzel a megrendeléssel különben megbolaogult dedatyád tisztelte meg dedatyám szerény műhelyét, mikor 1771-ben kutatóútja alkalmával Pei-Ping-Hü-t, tiszteletreméltó őscím városát útbaejtette.

Még egyszer kérlek, bocsásd meg ezt a kis késedelmet alázatos szolgáltnak

Li-Csu-Csan-nak.

U. i. Tiszteletreméltó dedatyád megrendeléskor kifizette a készlet árát csengő aranyban.

Ismeri?

Nem pont a nevére gondoltunk — hanem küzdelmeire, műveire, korára! Úgy-e megkopott emlékezetében, pedig valamikor betéve fújta. Frissítse fel ismereteit történelmi regények segítségével. A mult ismerete a jövőre tonit. Ime néhány remek történelmi regény:

Graves: Én, Claudius — — — —	10.—
Kosztolányi D.: Néró — — — —	7.50
H. Lamb.: Dzsingisz khán — — —	7.20
Esszad bej: A görbe kard — — —	10.50
Benson: Drake admirális — — —	8.40
Nagy L.: Rettenetes Iván — — —	14.—
Tolstoj: Nagy Péter — — — —	*11.—
Szlovejesik: Potemkin — — — —	6.—
Belloe: XIV. Lajos — — — —	7.50
O. Aubry: Napoleon magánélete —	12.—
S. Zweig: Mária Antoinette — — —	7.80
O. Aubry: Bismarck III. Napo-	
leon ellen — — — —	18.—
Vághidi: Wellington — — — —	14.—
Waltson: Medici Katalin — — —	7.—
S. Zweig: Stuart Mária — — — —	9.—
Hackett: Boleyn Anna — — — —	8.—
Juhász V.: Nagy hódítók — — —	24.80
G. Ellert: Attila — — — —	8.—
Gárdonyi: Láthatatlan ember — —	8.50
Herczeg F.: Pogányok — — — —	*7.80
Gulácsy: Nagy Lajos — — — —	22.—
Hersányi: Mathias Rex — — — —	4.—
Voinovich: György barát — — —	9.40
Benda: Boeska István — — — —	7.20
Zolnai: II. Rákóczi Ferenc — — —	6.40
Németh L.: Széchenyi — — — —	6.—
J. v. Kürenberg: Schrott Katalin —	8.80
W. Richter: Rudolf trónörökös —	7.60
Papini: Krisztus története — — —	9.—

Bármelyik mű megrendelhető könyvosztályunkon. Kérje díjtalan árjegyzékünket.

A csillaggal jelölt árak fűzött, a többiek kötött példányokra vonatkoznak.

A dívatcsarnok

BUDAPEST, VII., RAKÓCZI-ÚT 70-78

LEGÉNYVÁSAR

Vaszary János ötletektől duzzadó forgatókönyve alapján az Ufa olyan finalóval fűszerezett vígjátékot filmeztet meg, amelynek befejező része: a káprázatos kiállítású zenés-táncos-énekes revü, ha nem is mulja felül, de utóleri a hasonló, dollármitiókból készült amerikai filmesodákat. Ötleteiben a technikai lehetőségek kihasználásában, zenében, kosztümökben Európában eddig egyedül álló ez a revü, amelynek középpontjában Rökk Marika a magyar táncfenoméni áll. George Jacoby, a film vezére új fejezetet nyitott ezzel az alkotásával a kontinens filmtörténetében.

A LÁP VIRÁGA

Herczeg Ferenc régi, jól ismert regényének filmváltozata, avult miliójával ma kissé groteszkül hat. Nem hisszük, hogy csorba esett volna az eredeti mű értékei, ha a különben érdekes eseményt modern környezetbe ültették volna át. *Fényes* Alice «A lép virága» szerepében friss színekben mutatkozik be. *Jávor* Pál ismert kvalitásával viszi sikerre a filmet, amelyet *Hamza* D. Akos rendezett nagy gondjal.

AZ EJSZAKA LÁNYA

A ponyvaízű cím mögött egy nagyon érdekes orvosi probléma megoldása rejlik. A szuggesztív gyógy mód remek példája fut le a vásznon. A történet hősnője egy szerebni családás áldozataként az elvilágba zuhan, ahonnan egy pszichiáter, az akarátvitel ügyes és hatásos alkalmazásával felemeli az éjszaka lányát az úri társadalomba. *Muráti* Lili legjobb filmszerepét játssza és kettősségében alkalma nyílik remek színjátzó skálájának teljében tündökölni. *Ajtay* Andor tökéletes orvosprofesszor. *Perényi* László rokonszenves szerelmes festő, *Greguss* Zoltán félelmetes alvilági figura. *Rácz* Vali és *Szép* Ilonka egészítik ki a kintőn megválogatott együttest. *Bán* Frigyes rendezése méltó a történethez és a szereplőkhöz.

V. D.

Osztálysorsjegyek

TÖRÖK
BANKHÁZBAN

Budapest, IV., Szervita-tér 3
Telefon: 180-601 és 182-066

FONTOS KÜLDETÉSSEN

IRTA: J. P. Balje

Néhány éve voltam már a Harmsen & van der Toorn gyémántkereskedő cég szolgálatában, ahol szorgalmammal és pontosságommal előre is vittem. Fizetésem is egyre nagyobb lett, de főnökeim bízalma még más-milyen módon is megmutatkozott: most már egészen különlegesen fontos megbízásokkal is fognak próbálkozni. E különleges megbízások első kísérlete az volt, hogy rámbiztak egy igen értékes gyémántküldeményt, melyet el kell vinnem egy párizsi cégnek; ezeket a gyémántokat a cég megbízásából csiszolták Amsterdamban. A gyémántok értéke százazrekre rúgott és így érhető, hogy főnökeim a lelkekre kötötték, legyen óvatos és nagyon figyelmes és ne szóljak erről senkinek még csak egy árva szót se. Azt se volt szabad megmondanom senkinek, hogy mikor utazom.

Amikor a Központi-pályaudvaron felszálltam a párizsi vonatra, átéreztem, hogy milyen fontos személy vagyok. Büszke voltam erre a megbízásra, de mégse tudtam legyűrni azt a könnyű idegességet, mely már a pályaudvar Perronján elfogott. Más-különbön elég hidegvérű vagyok, de az a körülmény, hogy az éjjeli vonaton utazom, igazán nem csökkentette idegességemet.

Elvétve megtapogattam belső zsebemet, vajjon az értékes kis csomag ott van-e. Azután kezdtem élesen szemügyre venni utitársaimat. Vajjon nincsenek-e közöttük gyanús elemek. Hiszen minden titoktartás ellenére se lehet tudni... Amikor az ékezőkocsi-ban megvaesoráztam, igen élesen figyeltem mindenre. Szerencsére minden utitársam elég jóképű volt, egy kivételével: néhány asztallal odább ült egy testis, szakállas férfi, akire rögtön elkezdtem gyanakodni.

Szürő fekete szeme bozontos szemöldök alól figyelt és gyakran nézett felém. Mindig éreztem, amikor rámpillant, de amikor én néztem rá, pillantása nyomban bizonytalanul más-féle kalandozott. Ez a szemeltartás annyira megzavart, hogy valamilyen szórakozást kerestem, hogy ne kelljen erre a zavaró utitársra gondolnom. Csakhamar rátaláltam erre a velem szemben ülő úrbán. Megnyerő külsejű, választékosan öltözött úriember és néhány apró udvariasság után, amint befejeztük az ékezőt, hamarosan beszédbe elegyedtünk egymással.

Ekkor derült ki, hogy utitársam világiárt ember, aki politikai és szociális kérdésekről éretten megfontolással beszél és kellemesen tud csevegni. Ilyen módon gondolataim utazásom céljáról észrevétlenül elterelődtek és... már ügyet se vettem a szakállas emberre. Idővel vissza is nyertem belső nyugalمامat. Tizenegyre járt, amikor búcsúztam asztaltársamtól és visszavonultam hálófülkémbé, melyben természetesen magam voltam, nem osztottam meg senkivel. De amint magamra maradtam, máris újra jelentkezett a nyugtalanság. Gyorsan leveleztem és a kis csoma-

got a fejem párnája alá rejtettem. Azután lefejtüdtem és meg voltam róla győződve, hogy aligha fogok aludni.

Csakhogy ebben tévedtem. Hamarosan elaludtam. De azt nem állíthatom, hogy ez üdítő alvás volt. Mindenféle látomások gyötörték; azt álmodtam, hogy halkán kinyitják fülkém ajtaját és benéz rája a szakállas arc, szürő szemével. Pillantása élesen fúródott a szemembe, elriasztó durva arcan cinikus mosoly jelentkezett. Próbáltam fölegyenesedni és kiáltani, de mintha titokzatos erők szorítottak volna le az ágyba. Kiáltani próbáltam, de hang nem jött ki a torkomon. A szakállas halkán, lassan közeledett, két keze, nagy szőrös mancsok, akár az embermajomé, párnám alá nyúlt és kivette a kis csomagot. Azután a két keze rákapcsolódott a torkomra, szorítása egyre erősebb, mind erősebb lett, míg végül éles kiáltással fölriadtam és már fel is ültem ágyamban... immár teljesen ébren. Kiderült, hogy az álmom részben valóság volt, mert szorosan mellettem kemény küzdelem viharzott le. Egyszerre csak fém csörrenését hallottam és a két alak közül az egyik fölegyenesedett: a szakállas volt! És a kocsyi padlóján hevert bilincsbe verve... asztali szomszédom a vaesoránál!

Már kitátánám a számat, de határozott mozdulattal intett a szakállas, hogy hallgassak. Ő szolt:

— Ez itt egy igen veszedelmes vasúti rabló, már régen nyomon követem. Tetten értem, amikor őt akarta megrabolni. Én Koolman vagyok, az amsterdami rendőrség detektívje.

Igazolta magát. Szerencsére a fülkében félhomály volt, így bizonyára nem láthatta hirtelen elpirulásomat.

Reggelig maradt nálam a fülkében, de már nem történt semmi más.

Belső zsebemben a kis csomag gyémánttal, büszkén és boldogan, hogy megbízatásomnak kifogástalanul megfelelttem, nyitottam be másnap a párizsi cég boltjába.

Bevezettek az igazgató szobájába, aki igen nyájasan fogadott. Kedvesen mosolygott, amikor átvette a kis csomagot.

— Hát persze — mondta, még mindig nyájas arccal — ön a Harmsen & van der Toorn cégtől jön. Nagyon hálás vagyunk, hogy hozzájárult a küldemény sikeres lebonyolításához. Idősebb kollégája a kis csomagot a valódi gyémántokkal épp az imént adta le nálunk.

Beletelt öt perc, míg teljesen tisztába jöttem azzal, hogy én itt most a villámhárító szerepét adtam — még pedig sikerrel — és hogy idősebb kollégám a legnagyobb titokban — később tudtam meg, hogy harmadosztályú szakaszban utazott — hozta el a kis csomagot nagyértékű tartalmával.

Érthető: az ember sohase lehet elég óvatos.

Csókot láttam

Alomhívó, esti sétán,
sötét, meghitt zugban
csókolódzó, kis párt láttam.
Álltam. Elpirultam.

S mint a tó, ha levél hull rá,
megrebbent a lelkem:
ilyen gyerek vagyok még — vagy
így megöregedtem?

PANTÓ BÉLA

A SZÁZAD ASSZONYÁHOZ

Csodállak, amint jajos éjeken
szegény Lázárok ágyára hajolsz
s teli pravazzal puha kezeden
álmot varázsló mérget adagolsz.

Mikor úgy néz rád bélpoklos, rákos,
mint aki végre megváltót talált;
s te mosolyogva ígérsz életet,
holott fejkünnél látod a halált.

Vagy mikor sötét szertárak mélyén
kezed lombikok, kémcsők közt matat
s hogy előbbre vidd a vén világot:
bősz elemeknek üzenetsz hadat.

Mikor sebet kötsz golyózáporban,
emoervadagnak Krisztust hirdeted;
víz alá szállsz ... felhők felett repülsz ...
Márványba faragsz égi ihletet.

Hűs vagy mindenütt. S mégis ... meghatóbb,
mikor — tengerén vérnek, könnynek,
kínnak! —
fejet hajtasz az ős parancs előtt
s életet adsz — az új Kainnak!

L. Ady Mária

Nem ismernek ...

Engem nem ismer senki, csak az Isten!
Az én lelkemnek jorgó színpadát
amint eszméltem, én elébe vittem
s minden feltétel nélkül adtam át:
Forgasd, Uram, tetszésedként! Nekem
úgy jó, ahogy Te éppen akarsz!
Legyen vígjáték, vagy tragédia,
ha biborba, vagy rongyba takarod
meztelen lelkem, én csak arra kérlek:
legyen értelme, magja a mesének!

Nem vágyódom a legkülönb szerepre,
nem kell a taps, csak egy kicsiny siker!
S nem lelkesedés hangos özönében,
csak ... egy szívnél ... csak titkon érjem
[el!]

De e sikerek szüzi koszorúja
el ne hervadjon, Uram, sohasem!
Ne legyek hősnő, csak szerény natva,
de szerepemet jól játszhassem el!
Csak Neked tessék, magasságos Isten...
és ... Valakinek ... s akkor ... sokra
[vittem!]

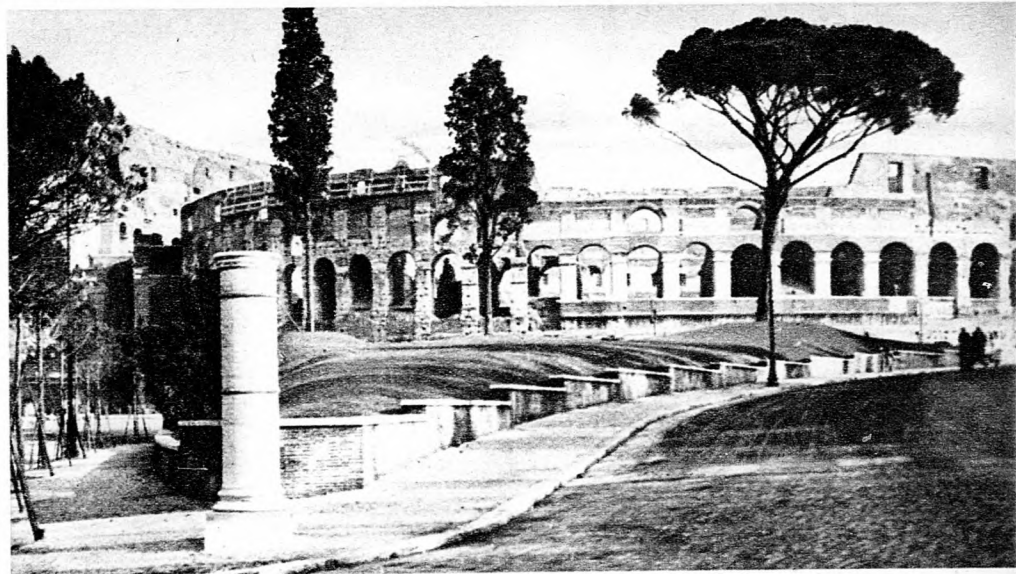
UJJ ILONKA

A TÁVOLI KEDVESHEZ

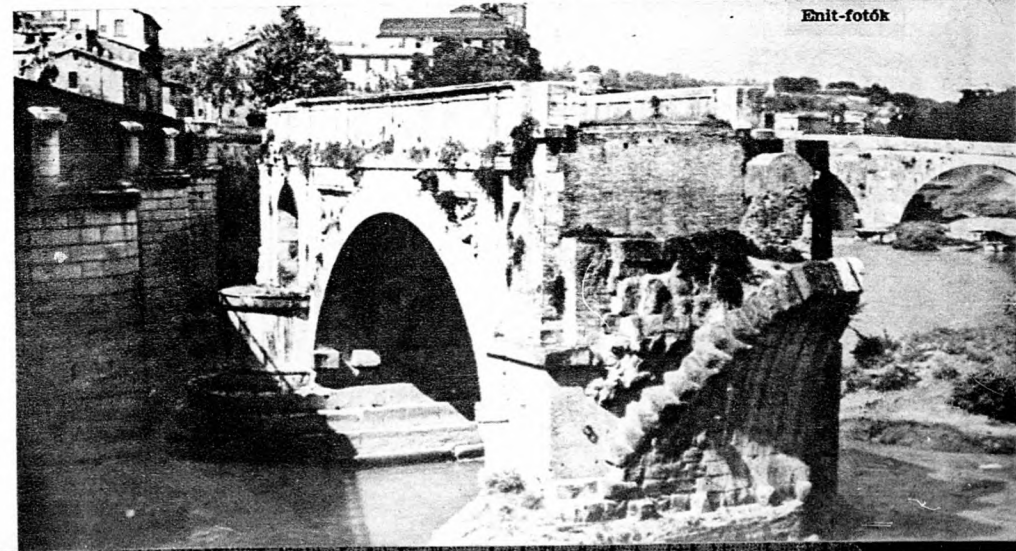
Bármerre jársz, a halk, a messze réteken,
avar között, vagy éjjel, sárga hold alatt,
feléd sikolt szavam, hogy vágyva hordtalak,
setét szemed kis mécsé volt szövőtnékem,
úgy sírtam s hordtalak regényes kert
csendben.

Kertemben ülsz ma is, a két fehér kezed
árnyéka úgy pihen, mint két fehér galamb
és híva, fájra csendül színesüst harang,
a hangod, mely szívemhez későn érkezett
s korán is elírat tán, ha egyszer
elpihentem ...
Szegedi István

Római képek

Enit-fotók

A királynő lovagja

I R T A I
ANNETTE HELLSTRÖM

(5. folytatás)

Axel összerendezte ismeri e szavakat. A királyné szót hozzá így, Lamballe hercegnő estélyén... Milyen távoli a királyné és milyen közeli mégis! Itt van, itt lakik Ljundban. Valahanször Sophie látogatónak jön, róla beszélnek, Róla és Sophie házasságáról, mely nem valami boldog. Apja komoly, hüvös, kimért kiválasztottjában a szellemes, élénk Sophie nem találta meg azt, akit keresett. Az alig néhány hónapos házasság oly langyos, mintha hosszú, közönyös évek terjengésének mögötté... Sophie sok titkos könyvet hullat emiatt, ha magára marad Axellal. De milyen élénk most, milyen vidám! Szemei nevetve pihennek Tauben, akit hat éve nem látott a Fersen-család.

— Gyerekek voltunk valamennyien, mikor utoljára voltunk együtt — gondolja Axel s emlékezetében felmerül a végláthatatlan hadjárat, melyet ő és öccse, Fábian indítottak a Taube parancsnoksága alatt álló gyereksereg ellen. Ebben a seregben küzdöttek a jószágigazgató fiait, itt szolgált maroktányosnői minőségben Sophie, egyetlen kislány e fiú-világban.

— Emlékeztek még — mondja Axel — a nagy melsakeri csatára?

— Hogyne emlékeznék! — kiált Taube. — Te, meg Fábian foglyul elvettetek valamennyiünket a parkban és bezártatok a melegházba.

— De mi bezártunk egy üvegtáblán, azon keresztül menekültünk... — nevet Sophie.

— Melsakeri győzelmetek szegyenbűnt — fejezi te Taube... s Piper gróf bosszusan állapítja meg magában, hogy e három ember barát-ágnak varázsköréből kimaradt. Olyan, mint a koidus, aki magányosan bűml egy ablakon mások kivilágított szobájába.

Fehér köpenyegét Ljund-kastély fölé terítette a tél. Az erdőben, a parkban magasan állt a hó s a dermedt némaságban órákig bolyongott a két barát. Axel és Taube. Karsú agaraik hűsége senki kísértek őket, fehéren olvadván a fehér tájba.

A két férfi közül csak az egyik, csak Taube beszélt. Élénken, vidáman, izgatottan. Az álmódó Axel mosolyogva hallgatta. Rég észrevelte, hogy Taube csak napközben ilyen bőbeszédű. Este felé elnémult, de arca kipirul, szemei csillognak, miközben figyel a csendbe, mely kristályburaként borul a kastélyra, a parkra.

Taube ilyenkor Sophie szánkójának ezüstös csilingelését leste. A fiatal asszony minden este megjelent mostanában. Unta a magányos Piper-kastélyt, melynek ura hosszú heteket töltött a hegyek közt.

Piper gróf, a szenvedélyes vadász, csak a fjordok partjain, csak a hegyek közt érezte jól magát. Rénszarvas-húnta szánkóján járta az erdőket s különös fogatában — négy agas-bogas agancsú állat fölött trónolva — úgy hatott, mint egy mesebeli jelenség.

Az elmúlt télen Sophie és edesapja baráti látogatásról tértek haza, mikor

előlük bukkant fantasztikus járműven Piper gróf. Rénszarvasainak fejdíszét megvilágították a fákön áttörő napsugarak. Különös fénybe foglalták őt magát is, aki e glóriában úgy hatott, mint a mitológiai Főbusz.

— Ki ő? — kérte Sophie csodálkozva. — Ki ez a mitoszi alak?

— Piper gróf, Ljundbeli új szomszédunk — mutatta be lányának Fersen szenátor a járműről leszálló férfit. — Mikor látogat el hozzánk? — kérdezte, mert ebben a pillanatban elhatározta, hogy Sophiet a grófhöz adja feleségül.

E benyomás varázsa oly erős volt, hogy a lány nem ellenkezett. Később derült ki, hogy Főbusz csak az erdőben hat grandiózusan. Otthon a halandók legszíntelenebbje.

Sophie pedig csupa élet, csupa gyönyör, csupa szellem.

— ... És mintha meg is szépült volna — gondolta Axel, akit a testvéri szeretet nem tett elfogultá. Tudta, hogy kissé vastag, pisze orrával, elrajzolt arcával Sophie nem nevezhető szépnek. De most úgy tűnt neki, több, mint szép. Több! Ellenláthatatlan.

Minden jel arra mutatott, hogy Taube is így vélekedik. Végláthatatlan beszélgetésekre merült Sophiával.

Nevettek, tréfálkoztak, miközben a zöldfrakkos inasok hangtalanul jöttek-mentek körülöttük, a vacsorát felszolgálva, s mert valamennyiük kedvenc nyelvéen, franciául beszéltek. Axel egy-egy pérére igyekezett azt képzelni, hogy Párizsban van... Versaillesban, a királyné lakosztályának kis-ebédlőjében, ahol legmeghittebb barátait fogadta Mária Antónia s ahol ő, Axel egyetlenegyszer járt csupán.

A kristálycsillárok ugyanúgy csillogtak ott is, az asztalon ugyanígy egzotikus virágok illatoztak, a fali kőzölökek ugyanígy mesterkelt tárgyakban meredten álltak a porcellánfigurák... és mégis más volt minden... Mas az imádott királyné varázskörében.

Mert azzal most már tisztában volt Axel, hogy ez az érzelem halálosan komoly. S érezte, tudta azt is, hogy ha visszatérne Franciaországba, visszazásra találta szerelmét.

Ha erre gondolt, megrendítő boldogság fogta el.

— Imádom, imádom! — mondta magában kétségbeesetten s mégis boldogan s voltak napok, amikor arra gondolt, csomagol s indul Franciaországba... De szabad-e, lehet-e?...

— Ha már most is gyünrimeket farnagnak a cinikus franciák, mit szólnak, ha okuk volna gancsra? — gondolja Axel s emberfeletti erővel igyekszik a királyné képét elhesszegetni... miközben Sophie és Taube fel-felnevetnek, el-elnémúlnak körülötte.

Egy napsugaras reggelen Axel, Taube és Sophie a park végében lévő tavauskán koresolyáznak. Prémkucmája alatt Sophie kivirult, mint a rózsza. Ő is, Taube is mosolyogva rajzolnak koresolyájukkal nagy köröket a jégre. Összefutnak, szétszaladnak, de bármily messzire siklanak egymástól, nem képesek elszakadni egymástól. Gondtalanul köröznek tovább, mikor

a kastélyból jövő lakaj jelenti, hogy a szenátor van itt. Beszélni óhajt Axel gróffal.

Az öreg Fersen sötét arccal járja fiát a könyvtárszobában.

— Vajjon mit vétettem? — gondolja Axel, de már jön is a vihar, az apai harag vihara.

— Nem szégyelled, hogy házadban ilyen gyalázatos dolog folyik? — dörög fiara az öregúr.

— Nem értem, apám, — csodálkozik Axel — nem tudom, miről beszél...

— Úgy, úgy, nem érted? — gyönyörödik a szenátor — pedig az egész környék tudja, a vak is látja, hogy hűdö megcsalja a férjét. És mivel?... A te barátoddal!

Az öregúr hangja elesniklik mérgeben, Axel agyában azonban világgóság támad. Eszébe jutnak hűga s barátja végláthatatlan beszélgetései a kandalló mellett s beszélgetéseiknél is ékes-szóibb hallgatásai, eszébe jut... de bármily gyanúsak a jelek, meglepészetlenül bizottsággal érzi, hogy ez a szerelem azt a korszakát éli, mely a paradicsomi első emberpár életében is legholdogabb volt... Axel érzi, hogy Eva, Sophie, nem fedezte fel még az almat.

S mégis vegyet kell vetni ennek az ügynek. De nem úgy, ahogy a haragos szenátor szeretné: hirtelen és kegyetlenül. Felébrésztve azok dacos ellenállását, akik ma még nem is sejtik tán, hogy szerelmesek.

— Most kell itt tenni... De mit? Miközben Axel ezen tipegődik, rádörög ismét a szenátor hangja.

— A te életmódod se tetszik nekem! Nem tetszik makacs agglégénységed...

Ki hallott már olyat, hogy a te korodban nőtlen az ember?... Nem tűröm ezt tovább, Axel! Nem tűröm, érted?

— Ertem, apám, — feleli Axel nyugodtan — mert hirtelen megoldást talált mindenre: Sophie és Taube problémájára, a magáéra. Látja az utat, mely kivezeti furesa letargiája ködéből.

— Ertem — ismeth — s teljesíteni fogom kívánságát, amint hazatérek... Mert elmegyek — egy perc szünetet tart, Kájánul élvez a szenátor újabb elborulását, melynek okát sejtí. Az öregúr azt hiszi, Londonba kívánczik, Eleonóra hívja. Csak kis hallgatás után fejezi be mondokáját. — Elhatároztam, hogy athajózom az újvilágba. Segítek az amerikaiaknak szabadságukat kivívni.

— Bravo, fiam, ezt szeretem.

Axel siet az apai derűt kihasználni: — Csak arra kérem, edesapám, engedje, hogy én beszéljek Taubeval...

— Mikor beszélsz azzal a mihasznával? — kérdi a szenátor.

— Még ma — feleli Axel — s néhány nap múlva utazom...

— Utazom, utazom... — ismételdeti később, mikor apja eltávozott s magára maradt a könyvtárszobában. Fel is alá jár a szekrények előtt. A scattanybőr kötetek aranybetűs címei fel-felcsillagnak a téli napsütésben: Tristan és Izolda... Abelard és Heloise... olvassa Axel.

— Taube és Sophie — folytatja mosolyogva. Majd elkomolyodva: — Axel és... de nem mondja ki a nevet. Szigorúan megtiltja magának, hogy valaha is kiejtse.
— Elmegyek és elfelejtem — mondja keményen.

*

Az ifjú Amerika szabadságharca felrzza álmos letargiájából az öreg Európát. A Spitzbergáktól Gibraltárig forró lelkesedéssel üdvözl minden országot az új földrészt ama hősi elhatározását, hogy lerazza magáról a gyűlölt angol igát.

Legmagasabbra Franciaországban csapnak a lelkesedés lángjai. Rousseau, Voltaire, az enciklopédisták rég elkészítették már a talajt hasonló francia megmozdulásra.

Különösképpen azonban nemesak azok örültek, akik a maguk rég áhított harcának előfutárját látták ebben a háborúban, hanem azok is, akiktől legkevésbé várták ezt: a párizsi arisztokraták.

Amerikáért lelkesedni oly divatos dolog lett a francia fővárosban, hogy az ifjú gavallérok önkéntes légiókat szerveztek, hajókat béreltek s egymás után szálltak tengerre.

Lauzun herceg, a nők kedvence, Lafayette márki, a leggazdagabb ifjú arisztokraták egyike már ki is tüntette magát a harcokban.

Minderről persze Axel nem tudott. Őt nem a párizsi gavallérok romantikus fellobbanása viszi Amerikába. Az ő számára ez a háború az egyetlen kivezető út, problémáira az egyetlen megoldás.

Az egyik légió parancsnoka régi ismerőse, Eleonóra házában találkozott vele valaha. Néhány szó, vágatott futárral küldött levél s Axelt felveszik a légióba.

Bajtársaival Párizsban kellene találkoznia. De nem akarja viszontlátni a Tuilériákat, a kerteket, melyekben a királyné szokott sétálni, a színházat, melyben oly forrón ünnepelelték.

Le Havre kikötőjében várja be hát a bajtársakat.

A hajóút végeláthatatlan. Minden hullám távolabb sodorta a királynétől. Az amerikai partok előtt vad viharba kerül Axel hajója, majd káprázatos napsütésbe. A legifjabb földrész, szertelen kedvében mutatkozik.

De Axelnak tetszik az új világ, az új élet. Tetszik neki Jefferson kapitány és ezrede, melyhez a francia önkéntes csapatot csatolták. Alig várja, hogy a harctérre indulhasson, de erre nincs kilátás. Jefferson katonái egyelőre a newyorki bálakat tarkítják.

Newyork! Esetlen, kamasz-város, melynek francia mintára épített palotácskái mellett legelők terjengenek! Körülöttük fabódékban táborozó élénk kis üzletek, melyeknek gazdái reggeltől estig, estétől reggelig serénykednek, sűrögnek-forognak. Ezekkel nem lehet alkudozni, tréfálkozni, tereferélni, mint a franciákkal.

Az egyenruhába bujt nyegle párizsi gavallérok hamarosan megtanulják, hogy itt nem lehet a lányoknak ígéretet, udvarolgatni. Az Új-Világban arany értéke van a Szónak s aki megszegi felháborodott apa, fivér, vagy sógor pisztolycsöve előtt találja magát.

A franciáknak a jenkihöz kell idomulniok. Nem úgy Axelnak.

Az ő számára rokonvilág ez a gondolkodása, rokon-gondolkodás. Tetszik neki a férfiak szavahihetősége, a nagyszemű, szép amerikai lányok komolysága.

— Mit szólna apám, ha innen vinnék feleséget! — gondolja, miközben a szőke Lindjung-lányokkal muzsikál.

Lindjungék honfitársai. Svéd emigránsok, akik III. Gusztáv szeszélye elől menekültek boldogabb, szabadabb Új-Világba. Örömmel üdvözölték Axelt, a híres Fersen-vagyon örökösét.

Legjobban Lindjung-mama örült neki... Hogy is ne, mikor három felnőt lány csicsereggett-csattogott a házban... Vajjon melyiket veszi feleségül a szórakozott Axel, aki bizony, bizony összetéveszti néha Helgát Olgával, Olgát Elmával.

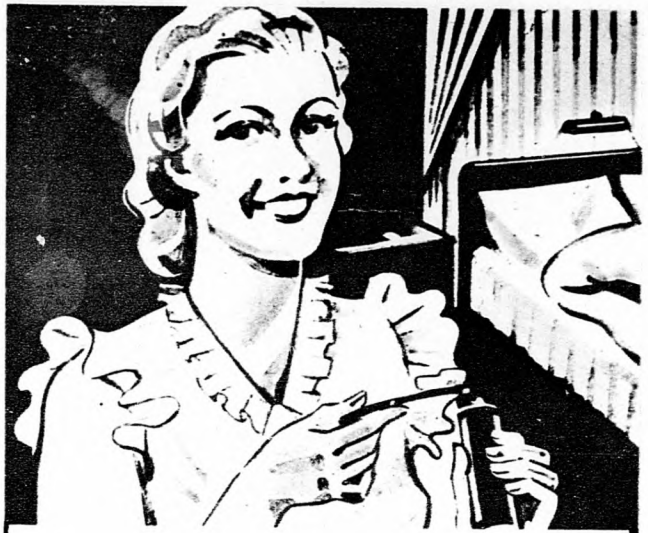
Hol jár a furcsa fiú esze? A lányos-anyák csalhatatlan ösztönével hamarosan megállapítja Lindjung-mama, hogy Franciaországban. Amint Versaillesről esik szó, vagy Párizsról, felfigyel.

— Szerelmi ügy — gondolja s végigmustrálva szőke lányait, úgy találja: a három közül akármelyik alkalmas arra, hogy elfeledtesse a legszob francia nőt.

Axel másként gondolkodik. De szeme egy röpke pillanatra megakad Helgán.

— Mit szólnátok, ha amerikai feleséget hoznék haza? — írja Sophienak, a fiatal asszony azonban keserűen felel:

— Csak olyan nőt végy feleségül, akit nagyon szeretsz! A házasság nem tréfa — s bár egy szóval se írja.

*Reggel hasznos -
este fontos!*

Reggel sokan tisztítják ugyan fogaikat, de este lefekvés előtt elmulasztják egészségükre nézve oly fontos követelménynek eleget tenni. Pedig a fogak gondos tisztítása este fontosabb, mint reggel, mert különben alvás közben az ételmaradványok a fogak között erjedni kezdenek és bekövetkezik az annyira félt fogodvasodás. Tehát:
Felkelés után és lefekvés előtt

**Chlorodont
Fogpaszta**

mi történt, Axel sejtí, hogy a szenátor könyörtelenül eltávolította lánya közeléből Taubet.

— Ó, milyen igazad volt, mikor azt tanácsoltad, ne menjek férjhez, míg nem találtam meg az igazit — zokog leveleiben Sophie s könnyen követhető gondolatmenettel áttér a franciaországi hírekre.

Axel issza híradásait, melyek pedig ideges, rossz hangulatról beszélnek.

Franciaországban komoly a helyzet. Az üres pénzügyi tárcát egymásnak adják a miniszterek. Niucs pénz, nincs kenyér, nincs munka... s a király mégis új úyárit lakkal lepi meg a királynét. Második fia születése alkalmából neki ajándékozza a Versailles-jai szomszédos Trianont, melyet Lescinska Mária számára építtetett valaha XV. Lajos. De a királynénak nem tetszik a kastély, a kert. Már tanácskozik is az építészekkel, kertészekkel, kárpitosokkal, miként lehetne átalakítani.

(Folytatjuk)

Matyi a kis cinke

Igaz mesét mondok most, gyerekek, rég eltemetett kis kedvencemről, Matyiról, a sárgatollú, apró cinkéről. Még ma is kibuggyan a könny a szememből, ha rágon-dolok. Szegényke egy csúf cica karmai kö-zött fejezte be életét. De hadd kezdjem előlről!

Egy vasárnap délelőtt templomba igye-keztem, mikor egy rongyos-ruhás fiúcska somfordált mel-lem, kezében sárgatollas, ijedt kis cinkét tartva.

— Tessék megvárni — mondta. — Itt találtam egy fa alatt.

— Nem kell — feleltem. A kis cinke rámnézett csillogó kis ma-dárszemével. És ebben a nézésben annyifájdalom tükröződött, hogy önkéntelenül is megszántam.

Enyém lett a kis Matyi. Erre a névre kereszteltem régi mátyusmadáram után. Zsebkendőbe tettem és vittem magammal a templomba. A mise alatt egy darabig csendesen viselkedett, de, ő, egyszer csak elkezdett csiripelni. Biztosan éhes volt szegényke, vagy a mamája jutott az eszébe.

Oththon nyomban legyeket fogtam Matyi-nak. Ő mohón kapott utánuk. Nagyon megéhezhetett szegényke. Utána vizet ad-tam neki, majd tollból puha ágat vélet-tem egy dobozba és abba ültettem be. Ez lett az állandó tartózkodási helye, még akkor is, mikor repülni kezdett.

Matyi családtagnak számított. Nagymamától kezdve kétéves öcsikémig, mindenki fogdosta neki a legyeket. De fej-lődött is szemlátomást. Matyi pár nap múlva már vigan röpködött. Ebéd közben rászállt a vállunkra. Adtunk neki fűzelé-ket, gyümölcs- és diódarabkákat

Ha hazajöttünk az iskolából, nem az ebéd és tanulás után láttunk, hanem neki-fogtunk Matyival játszani. Elbujtunk előle a divány mellé és hívtuk:

— Matyi! Matyi! — És ő addig keresett, míg ránk nem talált. Csicseregve szállt a vállunkra és csillogó kis szeme szinte ka-cagolt az örömtől. Már kezdett kirepülni az ablakon, ráélt a faágra és ott dalolt torka szakadtából. De mindig visszazállt kis fészékbe.

Aztán jött a tragédia. Micu, a szomszédék macskája lelkelkedett rá. Egy délelőtt, mi-kor mi az iskolában voltunk, anyám pedig a konyhában, felugrott a párkányra és kiragadta a szunyókáló kis madarat a fészékéből. Édesanyám a segítséget kérő ke-serves csipogásra rohant be a konyhába, de ekkor már késő volt. Matyi véresen pihegett a kegyetlen macska szájában... Csöpp kis szíve egyet-kettőt dobant még anyám kezében, aztán vege lett.

Mikor megtudtuk, mi történt vele, zo-gogna álltuk körül kis tetemét. Aztán el-temettük a fa alá, amelynek ágain annyit énekelt.

Margit néni

Én és a mókus

Ültem a kertben a lombos fák alatt S egyszer csak mellettem valami elszaladt. Gyorsan odanéztem, hát egy kis mókus volt, Utána futottam, de már hiába volt.

Fürge kis lábával felszaladt egy fára S bizony én nem tudtam felmászni utána. Egyszer csak valami hullott az újságra S hirtelen felnéztem felettem az ágra.

Ott ült a kis mókus épp a fejem felett S mogyoró héjával velem incselkedett. Megállj csak kis huncut, szóltam fel feléje. Felmelegyek én értem a fa tetejére.

Gyorsan mászni kezdtem, de minden hiába. A kicsi mókusnak fürgébb volt a lába. Most tudom, a régi közmondás mit jelent: „Ne akard elérni az elérhetlent!”

SALAMON JÓZSEF

KIS PAJTÁSAINK FÉNYKÉPEI

Husztik Zoltán építészmérnök gyermekei

353. NÉMET NYELVLECKE

Mikor a nap, azaz Sonne Mosolyogva néz téged, Járd be a szép Umgebung-ot, Magyarul e környéket. Szép a vidám kirándulás, Ausflug német neve. Kivált, ha szép időjárás: Szép Wetter jön már veled.

1. Die Sonne (olvasd: di zonne) a nap.
2. Die Umgebung (olvasd: di umgebung) a környék.
3. Der Ausflug (olvasd: der ausflug) a kirándulás.
4. Das Wetter (olvasd: dzsz vetter) az időjárás.

Majoros Andráska Szatmár

Kiling Zolika Bpest

FEJTÖRŐ

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

1. A legmagya-rabb folyó
2. Öreg, másként
3. Ital (ékezet-hibával)
4. Kettős mássalhangzó
5. Névelő

Tokó Editke Ujpesti

GYERMEKPOSTA

Saáry Evike. Versikéid közül a télről szólókat elteszük jövő télre, a többi egy-másután fogjuk hozni. Kicsi a hely, az igaz, de a jóemberek, illetve a jógyerekek kis helyen is élérnek. Szeretettel várjuk ígért látogatásodat — Balogh Irénke. Szeretettel fogadunk kis munkatársaink közé. Egyelőre szünetel a KET tagok közé való felvétel, mert a jelvény elfogyott és a háború tartama alatt újat nem készítettünk, de ez nem akadályozza, hogy ügyes, szor-galmas kis olvasóinkat munkatársul fo-gadjuk. A bélyeget visszaküldtük. — Mu-rányi Károly. Megfejtésed kitűnő. Bizo-nyára te is tudnál ilyen »fejtörő-ke-t ter-vezni? Próbáld csak meg, kis barátunk. Kedves kis olvasóinkat szeretettel üdvözl-i Eta néni és Elek bácsi.

Dr. Szekeres Jenőék kistfia, Gyurika

Kertkultúra

SZERKESZTI: SZILÁGYI JÓZSEF
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KERTÉSZETI IGÁZGATÓJA

Az Asparagus Sprengeri gyökerein fejlődő gyökérgumók tartaléktápanyag raktározására szolgálnak, szaporításra nem alkalmasak. Tavaszzi átültetés idején a gyökereket visszametszeni csak óvatosan szabad, a gyökérgumók egyrészét el lehet távolítani, azonban ügyeljünk arra, hogy a növénynek fejlettségéhez képest elegendő sértetlen gyökérszete maradjon, mert ha nagyon sok gyökert távolítunk el az edény mérete miatt, ezt a növény megérzi és fejlődésében visszahátrál. Sokkal jobb eljárás az, ha az ilyen hatalmasra fejlődött példányokat megfelelő méretű edénybe ültetjük. Igen szép, nagy növényeket lehet látni, köbülbe ültetve, lépcsőpillérekben nagyon díszítő hatású. A nyári napfényvel szemben nem érzékeny, ha már hozzá van szoktatva, erkélyládák díszítésére, ampollanövénynek is hálás. Földkeverékben nem válogatós, inkább nehezebb talajt szeret. Legjobban megfelel az érett melegágyiföld, lombföld, komposzföld és homok keveréke, a szaruforgácsot meghálatja. A téli hónapok alatt 10–12 C° melegen teleteltetjük és méréselentlen öntözzük. Szaporítása frissen érett magvak útján, magvetésről történhet. A töösztást igen megsínyli, ezért nem is ajánlható.

Az öreg Pelargoniumokat tavasszal, átültetés vagy kiültetés előtt kell visszavágni. Ha világos ablakokkal rendelkezünk, — különösen alkalmasak a déli fekvésűek — az átültetés március hó elején elvégezhetjük. Földkeveréke ne legyen trágyás, inkább jó érett, meszes kertiföld. Trágyaként használhatunk a földhöz kevés trágyagipszet, de csak annyit, hogy éppen meghintjük vele a talajt. A visszavágást a növény erősségéhez viszonyítsuk, a nagyobbakat hosszabbra, a kisebbeket rövidebbre metsszük.

G. J.-né, Vetés. A laboda holdankénti magzükséglete katasztrális holdanként 12–14 kg, melyből 20–24 mázsa termésre számíthatunk. Vetése nem frissen trágyázott talajba, vetőgéppel sorokba, vagy szórva vetéssel történhet. A bokorbabból 40–50 kg vetőmag szükséges. A borsó vetőmagzükséglete holdanként 100–140 kg, előbbi zölden 20–30 mázsa termést ad, szemtermést pedig 10–12 mázsát, utóbbi zöldtermése 15–16 mázsa, száraz szemtermése pedig 25–28 mázsa. A bab, borsó alá nem kell trágyázni, mivel ezek a növények a harmadik vetésforgó növényei.

H. L.-né, Nagymajtény. A rózsákat csak március közepe után szabad kitakarni. Az idej korai tavaszodás szokatlan, legjobb várni addig, míg az idő állandósul. Tagadhatatlan, hogy a földben levő rügyek esetleg megindulnak, de ez kisebb hiba az elfagyásnál.

A rózsá ültetését megkezdhetjük. Az elültetett töveket, — éppen úgy, mint ha betakarók — felkucacoljuk. A gyökereket ajánlatos agyagpépbe mártani. A rózsá nagyon szereti az agyagos földet, ezért keverjük a gödrökbe ültetés előtt minél több agyagot.

Az idén, üvegházban oltott rózsák kiültetésére csak a késői (májusi) fagyok elmúltja után kerülhet sor.

A hosszabb fejlődési idejű dísznövényeket, mint például a Begonia, Petunia, Verbena stb. márciusban ládába elvetjük és naps helyen ablakban neveljük a kiültetésig.

F. Z.-né, Zilah. A gyümölcsfelvekben legfontosabb a rügyfakadás előtti, téli permetezés, amit locsolás, illetve mosásszerűen kell végrehajtani. Ha pajzstetű csak szórványosan mutatkozik, akkor a mézkenyvetet használjuk megfelelő hígításban. Rügyfakadás előtt a bordóóilé 3 százalékos erősségben alkalmazva kitűnő védekezőszer a varasodás ellen. Az őszibarackfát, amit rügyfakadás után már nem szabad

bordóóilével permetezni, — mert lehullátja az összes leveleit — jó eredménnyel permetezhetjük 6–8 nappal a rügyfakadás előtt, amikor a rügyek itt-ott fakadni kezdenek, legveszedelmesebb betegsége, a levélfodrosodás (Taphrina deformans) ellen. Alma- és körtefákon az átmeneti, vagy zöldbimbós permetezést fiziológusos fertőzések esetén rügyattanás után fél-százalékos bordóóilével végezzük. Az egresbokrok amerikai lisztharmata ellen (Sphaerotheca mors uvae) legjobb védekezés a fakadás előtt alkalmazott Baumé táblázat szerint hígított mézkenyvé. Akinek nincs módjában mézkenyvet főzni, a permetezést elvégezheti Solbarral is. Ebben az esetben a fakadás előtti permetezéshez 100 liter vízben 3 kg Solbart oldunk fel, vagyis 3%-os oldattal permetezzük. A gyümölcsfa ültetést az idej korai tavasz miatt igyekezzünk minél előbb befejezni. A metszésekkel is sietni kell, munkáljuk fel az időt és végezzük el a munkát idejében.

Szerkesztői üzenetek

Vergődő lélek. Szegény kis dirdögő lélek! Milyen elszomorító, hogy nem lát semmi szépet az életben, ami megvigasztalná, ami megértetné a lét értelmét és célját. Elzárkózik mindenfől, az érdeklenség áthatolhatatlan falával veszi körül magát, hogy ne jusson el hozzá sem az ég biztató derűje, sem a vidám napfény, a boldogságot zengő madárdal s a viruló tarasz illatáradata. Elkényeztetett gyermek módjára unottan jár-kelet Isten csodálatos világában, amely az emberiség Paradicsoma, mint Lin Yutang írja:

mondta, hogy rá sem akar nézni. Akkor Isten rámutatott a meszeségben kék dombokra, megkérdezte, nem szépek-e s az ember azt mondta: csúnyák és közönségesek. Most megmutatta Isten az orchidea és az árcéska szirmait, felszólította, hogy ujjával tapogassa meg bársungos körvonalait s megkérdezte, nem ritka szépe-e s a színek elrendezése, az ember pedig azt felelte: nem. Végül a türelmében Isten elvitte egy akváriumba, megmutatta neki a hawaii halak káprázatos színeit és alakját, de az ember azt mondta, hogy mindez nem érdekli. Isten elvitte ekkor egy árnyas fa alá, hűvös szellőt parancsolt elő, megkérdezte az embert, hogy nem élvez-e s az ember azt felelte, hogy ez nem hat rá. Elvitte Isten ekkor egy hegyi óhoz s megmutatta neki a víz csillogását, a fanyérdőn átsűrűlő szél hangját, a sziklak nyugodt fenségét és gyönyörű visszalükröződését a tóban, az ember pedig azt felelte, hogy őt mindez nem tudja gyönyörkörtetni. Isten azt gonrolta, hogy ez a teremtménye nem valami szelíd természetű és izgalmasabb látványokat kíván, elvitte hát a Sziklás Hegység tetőjére, a Nagy Canyonba, mutatott neki cseppkőbarlangokat, gejzireket, homok-

LÁSZLÓ PENELY GYAPJU VATA PAPAN ALAPITVA SZOLID-MEGBIZHATO 1898 • VIII. VAS UCCA 14

„Hát nem nyílnak-e virágok, mióta Ádám és Éva bűnbe esett? Megátkozta Isten az almát és megtiltotta, hogy gyümölcsöt teremjen, miért egy ember vétkezett, vagy azért, virága fakad és halványabb? Nem énekel a fülemüle és a pacsirta? Nincs hó a hegytetőkön és nem tükröződik a táj a tavak vizében? Nincsenek már rózsaszín naplementék, nincs szivárvány, nincs szál-longó köd a falvak fölött s nincsenek vízesések, csörgő-dező patakok és árnyékos fák sehol? Az elégedetlen ember panaszkodott Istenhez, — szól a mese — hogy ez a föld nem elég jó neki s azt mondta, hogy ő a Gyöngykapus Egbe akar jutni. Isten először az égen járó holdra mutatott. Az megkérdezte az embertől, hogy nem jó jáltszerke s az ember a fejét rázta. Azt

Gyermekek

önként kéri a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitűnő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek. **DARMOLO**

dűnét, tündérújj elakú kaktuszokat a sivatagban, megmutatta a Himalája havát, a Yangtze zátonyait, a Sárgea hegység gránitesücsűit, a Niagara örvénylő vízesését s megkérdezte, hogy nem elég szépe-e a föld az ember szemé, füle és gyomra gyönyörködtetésére, — de az ember még mindig a Gyöngykapus Egét követelte. — Ez a föld nem elég jó nekem. — Te önhitt, hádlan

blúz,
fehérenemű,
pongyola

Mössner

BUDAPEST, IV., VÁCI-U. 1.

ember! — mondta Isten. Hát ez a föld nem elég jó neked? No, akkor elküldtelek a pokolba, ott majd nem látod a szülő felhőket, a virágzó fákat, nem látod a esörgedező patakokat s ott élnétek örökké napjaidnak reggeléig. Azt elküldte Isten, gy városi lakásba. Lehetetlen, hogy Isten esodálatos máre ne érdekelje s a tanjai életnek csak egyhangú unalmát ismerje. Más az, hogy a szive rágyik valaki után s az a természetes, még kielégíthetetlen vagy fogalja le gondolatait. Nem a város okozza, amelyet rövidesen még abban unat, mint jelenlegi környezetet, hanem a leve őszeg, hogy megtalálja azt, aki erőseire ágenz-nel válaszol. Az élet nem unalmas, ha testileg, lelkieg harmoniában élünk vele s nem adozzuk az erzes igényét a lelki harmonia vorására.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A Rapid kézi kötőkészülekről van szó, amellyel egy nap alatt annyi munka végezhető el, mint kötőtűkkel 10 nap alatt. A Rapid kézi kötőkészülékkel minden kötetminta köthető, munkája kézimunkás a szemek egyenletesek, minden fonatra alkalmas, kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül is elsajátítható. Felső és alsó részétől teljesen ismeretlen felépítésű. Aruforgalmi Kft. Budapest, V. Sütő-utca 2.

Ágytoll olcsón!

Fosztatlan peyhes toll 12.— szürke peyhes fosztatol, nagyon könnyű 8.50, tarka, fosztatlan toll 2.— szürke vegyes 2.60, szürke fosztott toll 3.20, jobb 4.— tinomabb szürke, fosztolt 5.—, fehér fosztolt libatoll 10.50, peyhes 12.—, peyhesebb 14.— P. arban 5 kg papír-sakszomagolásban, bérmentve, utánvétellel szállít. VARGA ANTAL, ágytollváltó, Kiskunfélegyháza, Szent János-tér 6.

Féltünk. Örülünk, hogy kiolvasta sorainkból a szeretetet és az aggodalmat. Majt levele után még jobban féltünk. Azok a »koszos« hírek nyugtalanítanak bennünket is. Az önként adott, érdek nélküli és summi se váró szerelem ajándéka nem érdemelte. Kifejeztem tőle, hogy minden lelkiismeret-furdalás nélkül meghazododik. Hány ilyen történetet ismerünk. Ma is igaz az a közhely, hogy soha sem az a boldog, aki kap, hanem, aki ad: akkor hát megértjük önt, amikor örömetelt benne, hogy tehetett érte valamit, mert maga az adás öröme megéri az áldozatot, akkor is, ha semmi köszönetet nem kap érte. Talán majd később, később meg fogja banni, hogy vakon ment el az igazi boldogság mellett. Sajnos, ön csak most vette észre, hogy komoly sebesülte ennek a szerelmének, amit a szív legmélyebb zugában titokban de feltegett. Elrejtette a világ szeme elől, mint legfellebbezhető titkát. Most is csak a szive kiált segítségért, de az ajka csakva, meg szülei sem sejtik, hogy mi megy végbe a lelkében. Hozzánk menekült, hogy elpanaszolja csalódását. Bár ebben a könnytelen sírásban feloldódunk könnye őt elmosná az emlékeket. Van más választás is, mint az, hogy kiálljon a sorból és meneküljön valami képzelte világba vérző szívével, mert ez a szív meg fog gyógyulni és kiheveri a szerelem betegségét. Ki kell herverje. Az élet tartalma a hit, a szeretet, a szépség, s azért élünk, hogy lássunk, halljunk, szeressünk, birkózzunk és győzzünk. Senkit se dédelgethet az eg annyira, hogy mentesítse minden

fájdalom alól. A megsebzett szívnek sines joga elszakadni a világtól. Az újult lélek is egyszer magához tér és megféleki a lazadó szívet. Sajnálattal gondolunk megpróbáltatására s kívánjuk, hogy győzze le fájdalmát és sikerüljön elfelejtenie a multat. Meg kell elégedjünk annyi örömmel, amennyi hivatásunkból árad a szívébe.

507. Vértelen levelet nem vehetünk figyelembe.

P.né, K. M. Volt szives közölni a »szappanfőzés hűgkőelkűli« receptet. Erre vonatkozólag felvilágosítást szeretnék kerni olvasótársnómtól. Kérem, közölje nevét és címét a szerkesztőség útján »Allami tanítónő« jellegére.

Dunapart. Gyöngéd szeretettel, kedves képekkel színezi verseit. Olyan költőt sejttem, akinél az ihlet tudatossgal járósul. Kifejezéseiben zavarokkal küzd.

Pifosszekfü. A vers témája mely hűrokat zenget meg, amivel ma tele van szívünk, lelkünk, de a szöveg csak közepes értékű.

B. Sz. Mária. A versekben tényleg f. traggyog ítrött egy-egy sikerült kép vagy hangulat, de a nyelv nem mindig ékes, ahól a vers kívánja, sokszor banális szavakba fullad.

Országut vándora. A Zöldkeresztes Védőnői tanfolyamra negy középiskolai bizonyítvánnyal is jelentkezhettek. A tanfolyam két és félelvig tart. Bővebb tudnivalóért forduljon a m. kir. áll. Apolonő- és Védőnőképző Intézethez. Budapest, IX., Gyáli-út 4. Apolonői tanfolyamra a Vöröskeresztnél is jelentkezhetik (Budapest, VIII., Baross-utca 15.).

Győr, Vagongyár. Aláírás nélkül érkezett levelére, bár válaszlevegyet mellékelte, nem válaszolhatunk. Kérdezték címével nem rendelkezzünk.

Vetelkedők. Egyiküknek sem sikerült legyőzni a masikat. Van ötlet verseikben, de nem járnak mindig a maguk útján s az alaphangulat se jut tetőpontra.

A Magyar Nők Lapja 1942. évfolyama bekötési táblája szép sötétkékek között, a szöveg arany nyomással, kiadói címtalunkban megrendelhető. Árát 1 pengő.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötőtű

MUNKÁJÁT VÉGI EL

„RAPID“ SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Árát P. 62.10. »Rapid« (98 tüvel) árát P. 48.30. Kérje 13 ismertetőt. Aruforgalmi Kft. Budapest, IV., Sütő-utca 2., félemelet 3 szám. TELEFON: 188-365.

H. A. Lepsény. A Csatai Album részére küldhet fényképet, lehetőleg nem amatőr képet, hogy évek múlva is öröme teljék benne. A fénykép kidolgozása sima, fényes legyen, az ilyen fényképekről készül szép nyomdai munka. Fényképet nem küldünk vissza. A kép közlésére körülbelül 4-6 héten belül sor kerül.

Tavaszi. Nem sikerült kópiákát kapunk verseiben. Nincs bennük eredeti gondolat, eredeti kép vagy legalább átszinesedett hangulat. Ha csak ennyit lát és érez a tavaszról, az kevés, nem cizellált belőle közölhető verset. Ha farszató munka Önnek a versírás, ne erőltesse, inkább olvasson. Erőszakal senki nem lehet költő.

Amíg a készlet tart: **BÉKE MINŐSÉGBEN KAPHATÓ!**

VITACIT BORTÁPLÁLÓ,	hormonos krém, száraz, érzékeny, húzódo arcbbőrre, időelőtti ráncok és szártalabak ellen, nagy tubus	P. 6.65
VITACIT ARCPAKOLÁS,	a zsíros, mitesszeres, fénylő, tégpórusú és pattanásra hajlamos arc gyors seprítőszere, készlet	P. 6.72
VITACIT ARCPÚDER,	luxusminőség, az igényes hölgyek púdere, nem szárit, nem tagítja a porusokat, 9 színben, nagy doboz csak	P. 3.02
VITACIT KÉZFINOMÍTÓ,	(eperkrém) még a legelhangyagóltabb kezeket is bámulatosan rendbehozta, tegey	P. 3.35

Postai szétküldés utánvétellel **LÓRÁND KOSZMETIKA** Budapest, Mussolini-tér 3 „Kozmetikai Tanácsadó” ingyen és bérmentve. — Szaküzletekben is kapható

Családi album

Szilágyi Ica és Margit Nyirgelse

Vásárhelyi Zsuzsanna Vasvár

Ifj. Vásárhelyi Jánosné Vasvár

Vásárhelyi Marianna Vasvár

Kis Pálné tanárnő és kisleánya Marosvásárhely

Szilágyi Piroska Nyirgelse

Vitések Mária Kula

Bolla József és neje Rakasz-Kobánya

Páll Viktor és Petrovich Béla Rakoszentmihály

Tunyoghazi Tunyogházi Marianna Budapest

Nyitrai Tünde Nyáregyháza

Onhausz Peterkő Bácsbokod

Báthory Elluska és Evike Herczegszántó

Ifj. Kovács Istvánné sz. Kotonics Ilona kistanyával Evikével

Hauser Antal és gyermeke Zsuzsika

FIGYELMÉBE

ajánljuk Rákóczi-út ötven Zongoratermet, Rengeteg zongora, pianó vásárolható legcsekélyebb részletre is. Olcsó tanuló-zongora. T. 426-269.

KERESEK MEGVETELRE HASZNÁLT VARRÓGÉPET ÉS JÉGSZÉKNYÉPT. Leveleket „Azonnal megveszem” jellegre kiadóra kérek.

VIDÉKIEKNEK tiszta, szép szobák méltányosan: Hajdu Márta, Erzsébet körút 27. I. em. 3. Telefon: 420-431.

ZONGORÁK, pianók, világmárkásak, legolcsóbban, részletre is. Fenyőné zongoratermében: Erzsébet-krt 26. Bérzongorák olcsón. Telefon: 222-462.

IDŐSEBB ŐR vagy úrnő teljes ellátását, gondozását elvállalja fix havidíjért vagy esetleg évi összegben való megváltással is budapesti környéki nyaralóhelyen özvegy úrnő. Megkereséseket „Gondtalan öregség” jellegre továbbít a kiadóhivatal.

KERESEK négy személyhez egyedülálló, jólétkü, önállóan főző hávezetőnőt, nagymosáson kívül minden munkára. Fényképes ajánlatokat Besenyei Lajosné, Debrecen, Kürtös-u. 5. kérek.

KÖZÉPKOR, öskeresztény (lehetőleg 40 éven felüli) úrnő 15 hónapos függőrekk mellé nevelés gondozóként felvétetik ki a háztartás vezetésében is segédkezze. Családtagnak tekintjük. Irodalmi német nyelvtudás megkívánatik. Ifj. Daubner Beátné, Orosháza, Apolló filmszínház.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés savanként 15 fill. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fill. Jelleg hirdetésre érkező levelek továbbítására a hirdetés díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalando át. A hirdetés díja előre küldendő.

PARÁDFÜRDŐN, hegyoldalon, a strand mögötti villanytelepen eladó 207 m²-ől gondozott villatelek, összes kézművekkel. Cím: Tóbiás László, Budapest, Thököly-út 74. Telefon: 42-66-12.

48 ÉVES rk. hivatalnok özvegye, gyermektelen, férjhezmenne egy szép családi házzal, ami 15-20 ezer pengőft ér. Gyermek nem határoz. Cím: P. Gy. Tata, II. Újhegyi-út 2.

HÁROM SZEMÉLYHEZ felveszek április 1-re vagy 15-ére keresztény, gyermekszerető, teljesen megbízható leányt, esetleg árvalányt, aki háromszobás lakásom takarítását és az egyszerű főzést vállalja. Havi fizetése 50 pengő. Cím: Horváth Károlyné, Budapest, VIII., József-körút 18. IV., 18.

FÖLDBIROKOS család leánya diplomás, nyugdíjas férfi komoly ismerettségét keresi. Leveleket „Szerény” jellegre kiadóra kér.

VENNEK meleg férfizokni kötésére alkalmas új vagy használt kőtőgép. Cím: Ifj. Kovács Istvánné, Pécs, Ránytelepi-u. 1.

MÉVELT, fiatal tisztviselő nő levelet kér zene és irodalomismerő és kedvelő, abszolút művelt, magas, jó megjelenésű úrtól. 25-38-ig. Csak komoly leveleket „Kékmadar” jellegre kiadóra kérek.

BUDAPESTRE érkezőknek úri otthont nyújt méltányosan nyug. MÁV (tűntető) neje, Erzsébet-krt 2. III. 19 (lift). Emke-épület. Telefon: 225-555.

ELZALOGOSÍTOTT ékszerait, ezüstjeit költségmentesen kiváltom és legnagysabban áron megveszem. Brilljánst, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek: Baross ékszerház, Gröz, Baross-u. 83. Telefonáljon: 140-969.

KÉSZPENZÉRT vennék zongorát, pianót; Erzsébet-körút huszonhat, Fenyőné. Telefon: 222-462.

BALATON-ZAMARDIBAN, műt mellett, azonnalra is kiadó emeletes villa, a földszinten 1 szoba, konyha, kamra, zárt terasz, az emeleten 2 szoba, zárt terasz és erkély, kitünő főzővív, kerttel körülvéve, fürdősi lehetőség. Cím Zamárdi, Torbágy utca, Villanytelepen túl.

IDŐSEBB, minden tekintetben megbízható hávezetőnőt keresünk vidéki kisebb főúri háztartásba. Ajánkozásokat Uradalmi főintézőség Kastélyosdombó címre kérjük.

FIATAL, 30 évesnél nem idősebb, nemetül tudó gyermekiaszonny felvétetik három gyermek mellé. Veresváry Lászlóné alezredes neje, Gyulaháza, Szabolcs megye.

MIMÓZA VILÁGHÍRŐ grafológusnő, analízis írásból és fényképről. Allandó címe: Pécs, Szent Vince-u. 50. Válaszbélyeg küldendő.

BUDAPESTRE érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban három pengőftől megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. em. 10.

VALÓDI GYULA HENTENÁRUK most nem gyártathatók, de eredeti recept szerint elkészíthetők magánháztartásban egész nyáron eltartható módon. Könyv megrendelhető 3 pengő előzetes beküldésével, vagy utánvétellel. Szabó József, aranyéremmel kitüntetve, Gyula.

ÖRÖKBE ADNAM félárva kisteányomat úri családnak öskeresztény. Leveleket „Gyönyörű” jellegre kiadóra kérek.

20-24 ÉVES róm. kat., középmagas, lehetőleg barna, házias, komoly úriárlány ismerettségét keresem. Egyszerű család gyermeke vagyok. Tanulmányaimat magánúton, saját erőmből végeztem. Eltelletést fénykép nélkül „Öszinte 1919” jellegre kiadóra kérek.

ÁLLÁSBA levő, jövedélynő, esinos, házias úriárlány vagyok. Kelengéim, bútorom, kis ingatlanom van. Levelezni 32-40 évesig érettségizett tisztviselővel, akinek életéből a tiszta szeretet hiányzik. Leveleket „Rózsika” jellegre kiadóra kérek.

FELTUNGEN esinos, házias, öskeresztény úriárlány, társaság hiányában egyelőre levelezni komoly gondolkozású, finomlelkű, 30-on felüli úriemberrel. Fronton küzdő tart. katonatiszttel, hadapróddal is. Szép jövedelmem és a fővárosban berendezett lakásom van. Leveleket „Primavera” jellegre kiadóra kérek.

JOBBERZÉS, nemetül tudó mindenféleúnt keresek, akit családtagnak is tekinthetünk. Vály Imréné, Budapest, X., Gutor-ter 14.

LEVELEZNEK középmagas, 28 körül, nem kreol, jólétkü, házias hölgyvel. Leveleket Komoly ismerettség jellegre kiadóra kérek.

ZONGORÁT vagy pianót azonnali készpénzfizetésért sűrűsösen vennék. Telefon: 426-269. Zongoraterem.

BUNDÁK legolcsóbban, alakítások jutányosan Kókay Endre szakszermesternél Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

ELSŐRENDE szabású ruhákat, kosztümöket, kabátokat, legszebb kivitelben készít, méltányos árért. Védőkre is. Kovács Mihályné divatszalonja. Budapest, VI., Teréz-körút 15. IV. emelet 35.

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kisléket, fényképeket nem adunk vissza és nem örnünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvételre és közlése tilos. Hirdetési díj nm soronként 65 fillér. A hirdetések elhelyezésénél semmiféle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar Nők lapját nyomta az Athenaeum Rt. Felelős: Kárpáti Antal igazgató.

Megjelenik havonta háromszor. 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekszáma: 20 334. Előfizetési ár: egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre 6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 80 fill.

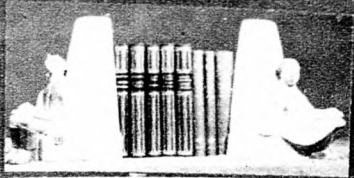
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TÉRE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 187-342. **FIÓKKIADÓHIVATALOK:** KOLOZSVÁR, KAZINCZY-UTCA 15, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BÁRÓ JÓSIKA-UTCA 4, SZABADKA, PRÁGAI HID-UTCA 56, ÚVIDÉK, TÓALUTCA 21, MISKOLC, GYULÁNYI-UTCA 13.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 33 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő. Amerikában 1 évre 44, fél évre 22 pengő. A lap egy negyedévnél rövidebb időtartamra nem rendelhető meg.

ÚJ KÖNYVEK

IVAN BUNIN

A SZERELEM SZENTSÉGE

Ivan Bunin, a Nobel-díj nyertes író „A szerelem szentsége” című regényével tisztárodalmi élvezetben reszesíti az olvasót. Könyvében egy orosz ifjú ideális szerelmet tárja elénk, azt a szép, tisztá, örök szerelmet, melyet csak a természet legszébb megnyilvánulásához, a tavasz kibontakozásához hasonlíthatunk. A regényhős első lázas szerelemének fejlődésével párhuzamosan az író költői szépségű leírásokban festi le a természet tavaszi ébredését és mire a nyár a teljes pompájában kivirul, a szerelemben csalódott ifjú egy revolvergolyóval véget vet életének. Ebben a kis regényben cselekmény alig van. Feljethetetlen azonban a szenvedélyek viharának leírása, ami a kiváló író művében gyönyörű, tájéalmas akkorddá mélyül el. Mitja újonosága, vágyódása és tájéalma olyan, mint az elsópró érzelmében, melyben felmorzsolódnak és elegni lehet.

A kis mestermű fordítása Bóka-V. János kiváló munkája. (Béres kiadás.)

H. A.

BODNÁR ISTVÁN

ORVOS A KÜLVÁROSBAN

Bodnár István volt kisebbfajta magyar újságíró uti redénye rendkívül érdekes és felelőscélő írás. Mint a Felvidék ismerője, megrázó erővel írja le az ottani nincstelen magyar munkásság küzdelmes, sanyarú életét. A pozsonyi munkáshely (valóságos Babel), a klinikák, a „homódu” polgárság szórakozóhelyei vonulnak fel előttünk. Magyarok, szlovákok, nemetek, csehek, ruszinok élnek itt életüket cseh uralom alatt. Itt küzd a regény hőse, egy magyar orvos, a szegény munkásokért, honfitársaiért. Feláldozza karrierjét, családját, életét tonkremegy. De végül megtalálja nyugalomát és boldogságát egy magyar munkásságnál. (Aldalán, aki írt munkatársai és eszményi elöljárói lesz Bodnár István könyve értékes és hasznos. (Béres kiadás.) —s. —gy.

VASZÁRY GÁBOR

KAIN

A népszerű regény- és szindarabíró legújabb könyvében vagy hatvan apró elbeszélést, humorizálást és karcolatot prezentál a mosolygó olvasónak. Vaszary Gábor kedves humor, derűs világszemlélete különösen érvényesül ezekben az apró elbeszélésekben, melyek méltán sorakoznak a kitűnő író eddigi sikereihez. A „Monsieur” szerzője most is nú maradt önmagához. Derű, mosoly és tréfás kedv sugárzik minden sorából. Az izélesen kiállított könyv a Nova Irodalmi Intézet kiadásában jelent meg. —s. —gy.

SZABÓ JÓZSEF

MIÉRT NŐSÜLSZ, FIAM? . . .

„Szabados Anorás, a vidéki fiatalember, művészettel és az első gyerekkori szerelemmel átöltözött élekekkel érkezik a fővárosba. A roham és zajló élet eiszékitja tőle első szerelmét és a meggvartori lelkű fiatalember zenei karrierje is kettétörök. A csalódás letéríti arról az életútól, melyet magának elképzelt. Házasságának és szépen kibontakozó írói karrierjének legboldogabb idejében újra megjelenik első szerelme. A regény hőse nem bír ellenállni izzó vágyainak, elhagyja otthonát, feleséget és gyermekeit. A tiszta életből rátért erre az útra, ahol sonasem fog nyugalmát és lelki egyensúlyát találni. Egész élete csak prokós hárszta a hó utáni és rövid néhány év múlva az ifjúsága teljében álló fiatalember kiégett szívvel, megsebezett lelekkel lezártnak tekintti életét.

A társágosan mozgalmas regény úgy a vidéki élet társadalmának, mint a fővárosi színházi, újságírói és társadalmi életének keresztmetszetét mutatja be, melyekről színes, de kissé elrajzolt képet ad. (Dante kiadás.)

H. A.

KERESZTREJTVÉNY

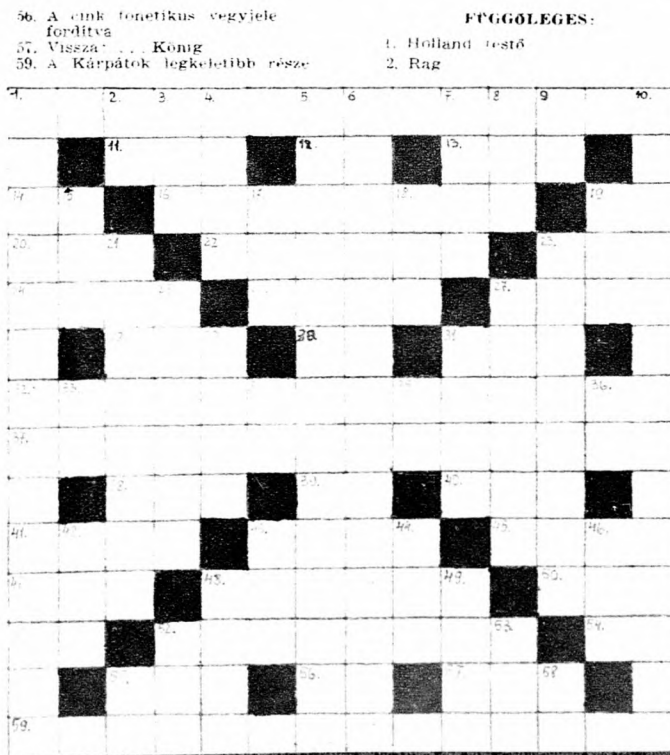
VIZSZINTES:

1. A középkori festészet remekműve
11. A 36. függőleges tárgya
12. Egy betű híján vasút
13. A portugál drámaírodalom megalapítója
14. Óda is, vissza is: íge
16. Festmény
19. Főúri rövidítés
20. Amerikai terfinév
22. Zárlat idegen nyelven
23. Niagara része
24. Gömbön nem található
26. Keresztfelirat
27. Húsgyáráshely közhasználatú rövidítése
28. Híres balkáni város
30. Sporteszköz
31. Ismeretlen rövidítése
32. December 6-án az eszkimóknál
37. Ez a világhírű szobor
38. Német orri része fonetikusan
39. Német névelő eleje és vége
40. . . .inger Johann, német festő
41. Fiatal, idegen nyelven
43. A 43. függőleges nőnémben
45. Híres löversenyhely betűi keverve
47. Kisközség Baranyában
48. Társasjáték
50. Tó németül
51. Kérdőnévmás
52. Légtornászok
54. Szent idegen rövidítése
55. Menni, Caesar nyelven

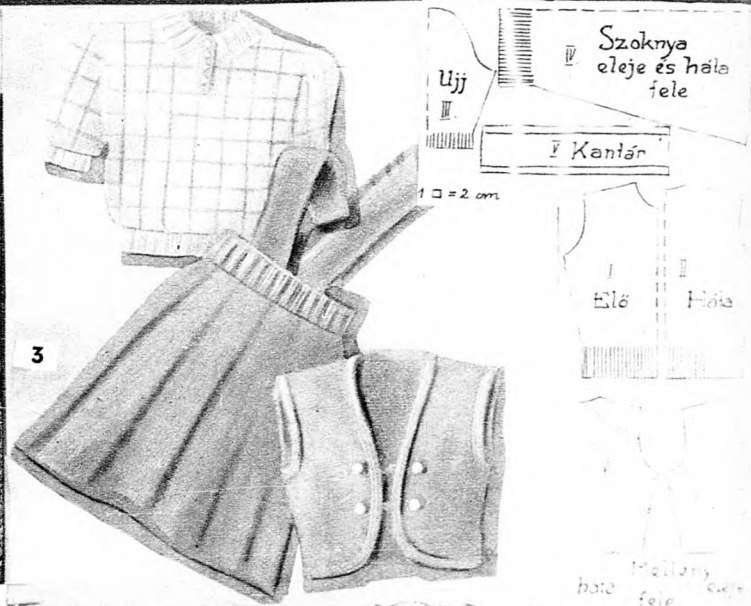
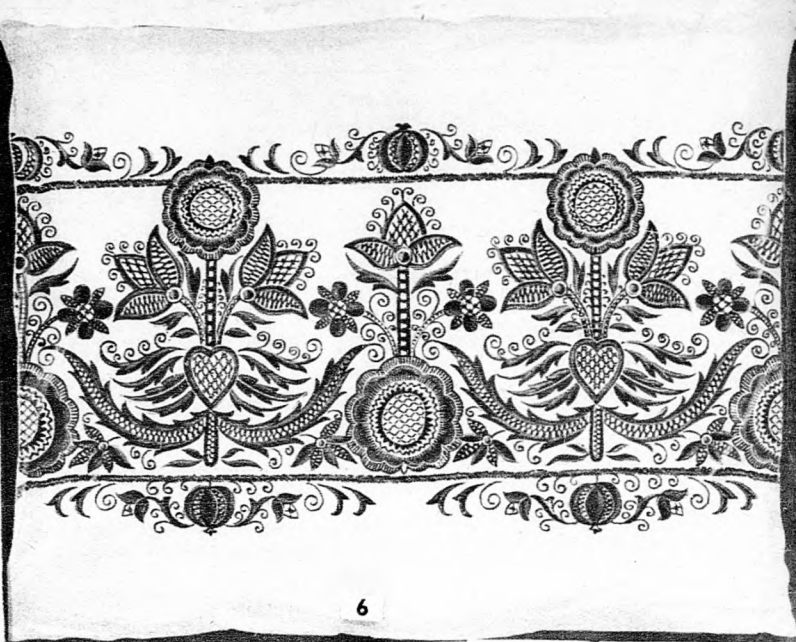
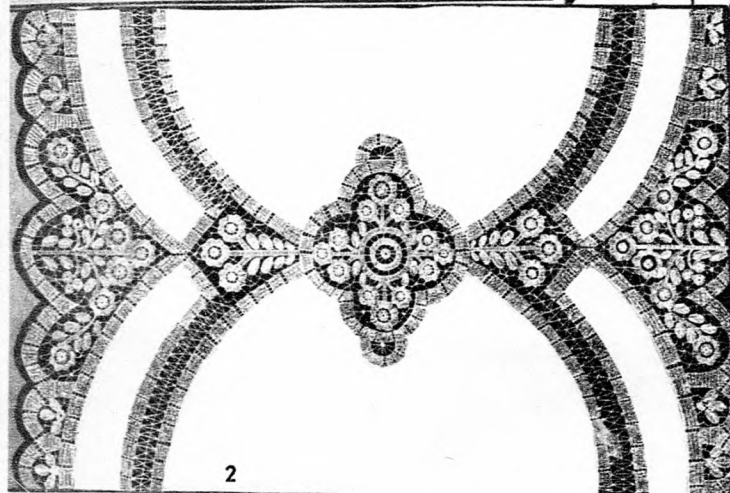
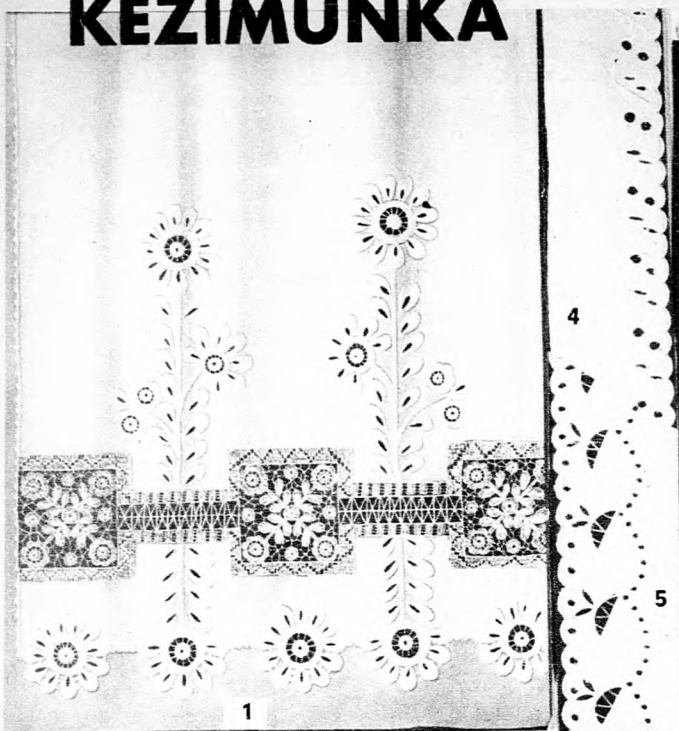
FÜGGŐLEGES:

1. Holland testő
2. Rag

3. Költőies napszak
4. Vissza magaszt Jeruzsálem melletti
5. Úrnappa latinul
6. Idegenesen — idegen nyelven
7. Emberevő, franciaul
8. Iza betűi keverve
9. Rangjelző
10. Virágaitokból keletkeznek
13. Király franciaul (fonetikusan)
17. A-val mindennapi
18. Pórn elhonté
19. Jönendő szoké
21. Két nő név
23. Nem része a dologban
25. A cserecsnye magja
27. Nem szép
29. Tarokkfigura
31. Kettős
33. Láz széleit
34. Vissza skálahang
35. Papírmerték
36. A 11. vízszintes ígéje
42. Lapu van ilyen
43. Páros németül
44. Német igekötő
46. Oroz
48. Tornaing
49. Váló betűi keverve
52. Idegen művészet
53. Hollóhang
55. Számhang

KÉZIMUNKA

IRCSIPKEBETETES AGYTERITŐ ÉS FÜGGÖNY. Alapanyaga fehér, vagy világos esontsín grenadin. A horgolt betéthez pedig 8-as számú műselyem perlett használunk. 20 kisvirágot, 30 nagyvirágot és 98 levelet kell készítenünk az ágyterítőhöz. A szárazakat 1 ráhajtásos pálcasorból készítjük. A pantokat tetszésszerűen szélességben 1 ráhajtásos pálcasorhoz horgoljuk, közben lyukakkal. A nagyvirágot 12 láncszemmel kezdjük, melyből kört készítünk. 1. sor: 6 láncszem sormagasságnak majd 31 nagypálca. 8. sor: 5 láncszem, 1 kispálca minden 4. nagypálcára. 3. sor: minden 5. láncszemes lyukba 2 pálca. 2 nagypálca. 2 háromráhajtásos pálca. 2 nagypálca. 2 pálca körül. A 4. sor: rövidpálcasorral körülhorgoljuk a nagyvirágot. A kisvirág ugyanúgy készül, mint a nagyvirág közepe, vagyis az 1-2. sor, melyre befejezésül kispálcasort horgolunk. A levelet a következő módon dolgozzuk: 28 láncszemre, 1. sor 1 pálcáról visszabőlünk az 5. láncszembe, utána 3 nagypálca, 15 háromráhajtásos pálca, 3 nagypálca, 1 pálca a csücs láncszemébe 5 pálca, a láncszem sor másik oldalán hasonlóan horgolunk. 2. sor: kispálcasor, a csücs pálcájába 3-3 kispálcát horgolunk.

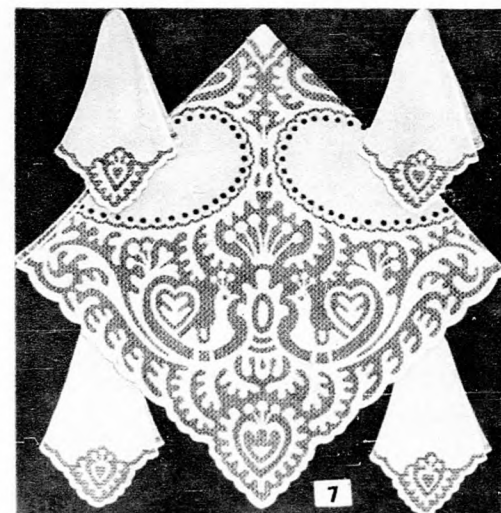
A függöny virágai ugyanúgy készülnek, mint az ágyterítő virágai, csupán a rátétvirágok készülnek a következőképpen: a virág közepe, a fentebb leírt virágközep, csupán a harmadik sornál tér el oly módon, hogy a pálcák mind egyforma nagypálcák. A leveleket 12 láncszemmel kezdjük, melybe 3 kispálca 5 pálca, 5 nagypálca és 14 háromráhajtásos pálca, 5 nagypálca, 5

pálca, 3 kispálca és körülhorgoljuk kispálcasorral. Az összeállítás pedig a minta szerint történik.

3. KÖTÖTT TAVASZI KOSZTÉM. Mogyorószínű és világosdrapp mohapamutból 3-as alumínium kötőtűvel készítjük. A szabásnak megfelelő számszám mennyiséggel kezdjük. A pulóvert 8 cm-es patent kötéssel, utána színén sima, a visszaján fordítottan dolgozunk. Az ujjakat szintén 4 cm-es patentréssel kezdjük és ugyanúgy kötjük, mint az elejét és hátát. A nyakkivágásra összevarrás után kötjük a gallért, 8 cm szélességűt patent kötéssel. A kockázást láncszemöltéssel himezzük rá tetszésszerűtű színű angorafonalal.

A szoknyát, az ujj nélküli mellényt mogyorószínű fonalból készítjük. Derékban patentkötéssel kezdjük és 10 sima, 3 fordított, 10 sima, folytatjuk állandó szaporítással a szabásnak megfelelően. A kantárt 12 cm szélesre kötjük, szélein 4-1 sima, 1 fordított, 1 s. 1 f., majd színén visszaján simán dolgozunk a megfelelő hosszúságig. A mellényt színén, visszaján simán kötjük, csupán a szabáson kijelölt helyeken kötünk a visszaján fordított szemeket, így kapjuk a rézsüt csikozást. A körben haladó pantot külön, színén simán, visszaján fordítottan 4 cm szélességben készítjük és utólag varrjuk rá.

4-5. SZEKRENYCSIKOK. Alapanyagának vékonyzálú vásznat vagy batiztot használunk. Hímzése áttört hímzés és aszúr. Széleit hurkoló öltéssel fejezzük be. Szélességük 24-30 cm.

6. CRÍHÍMZÉSÜ DIVANPARNA. A virágok több árnyalatú rozsszín és kék színekkel, a levelek szintén több árnyalatú zölddel és arannyal készíthetők.

7. DÍSZES BATISZT ZSURTERITŐ és szalvéták túll széllel, a rátétmintát batiztból varrjuk a túllre.